

การเปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจสินเชื่าระหว่างสหกรณ์การเกษตรกับ
สหกรณ์เครดิตยูเนียน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นายธำรงค์ ไก่ฟ้า

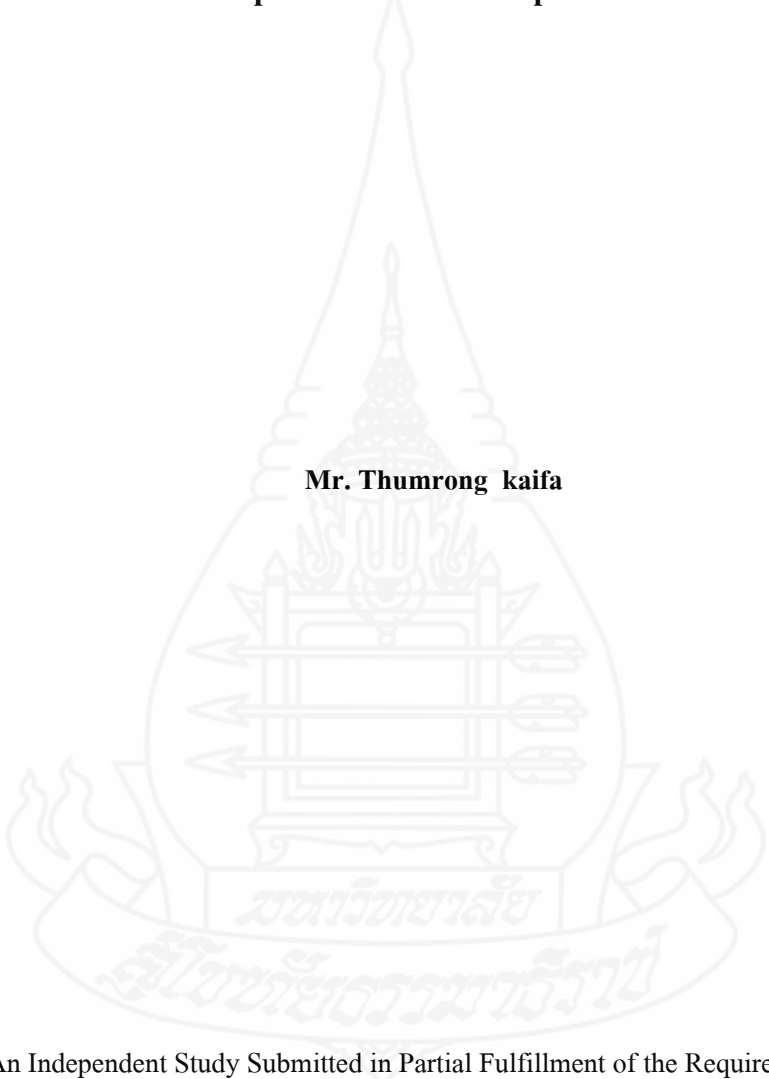

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

**A Comparison of the Lending Businesses of Agricultural Cooperatives and
Credit Union Cooperatives in Prachuap Khiri Khan Province.**

Mr. Thumrong kaifa

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives
School of Agricultural Extension and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การเปรียบเทียบการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อบetweenสหกรณ์การเกษตร
กับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ชื่อและนามสกุล นายธำรงค์ ไก่ฟ้า
แขนงวิชา สหกรณ์
สาขาวิชา ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2555

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ฐิรินทร์ภิญโญ)

(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จิตตลดากร)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์

ชื่อการศึกษา คั่นคว้าวอิสระ การเปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจสินเชื่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรกับ
สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้ศึกษา นายธำรงค์ ไก่ฟ้า รหัสนักศึกษา 2539000626 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ส่งเสริม หอมกลิ่น **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน 2) ศึกษาวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อ และเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์ทั้ง 2 ประเภท 3) ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานสินเชื่อในขั้นตอนต่างๆ กับผลการดำเนินธุรกิจ 4) ศึกษาข้อปฏิบัติที่เป็นปัจจัยเสริมที่มีผลต่อประสิทธิภาพของธุรกิจ

ประชากรในการศึกษารั้งนี้ คือ สหกรณ์การเกษตรที่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 11 แห่ง และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน จำนวน 15 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลการดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตรมีอัตราการเติบโตที่สูงกว่าสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน 2 ด้าน คือ ด้านปริมาณธุรกิจ และด้านกำไรเฉพาะธุรกิจ โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 35.56 และ ร้อยละ 22.43 ส่วนสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 10.93 และ ร้อยละ 11.79 ตามลำดับ แต่ด้านการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีอัตราการชำระหนี้สูงกว่าสหกรณ์การเกษตร คือมีอัตราการชำระเฉลี่ย ร้อยละ 78.21 และร้อยละ 62.14 ตามลำดับ 2) วิธีปฏิบัติงานสินเชื่อ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีจำนวนสหกรณ์ที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์สูงกว่าสหกรณ์การเกษตรทั้ง 3 ขั้นตอน โดยจำนวนสหกรณ์ที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เปรียบเทียบกันคือ ขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ร้อยละ 91.13 ต่อ 74.73 ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ ร้อยละ 95.33 ต่อ 76.36 และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ ร้อยละ 63.33 ต่อ 62.82 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานสินเชื่อกับผลการดำเนินธุรกิจ พบว่าสหกรณ์ทั้ง 2 ประเภท ปริมาณธุรกิจและผลกำไรเฉพาะธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณกำไรเฉพาะธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่การปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ มีความสัมพันธ์กับปริมาณธุรกิจสินเชื่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 4) ปัจจัยเสริมที่มีผลต่อธุรกิจสินเชื่อ คือการสร้างขวัญกำลังใจแก่ฝ่ายจัดการและการจัดสวัสดิการแก่สมาชิก

คำสำคัญ เปรียบเทียบ ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

Independent Study title : A Comparison of the Lending Businesses of Agricultural Cooperatives and Credit Union Cooperatives in Prachuap Khiri Khan Province.

Author : Mr. Thamrong Kaifa; **ID :** 2539000626; **Degree :** Master of Business Administration (Cooperatives); **Independent Study advisor :** Songserm Homglin, Associate Professor; **Academic year :** 2011

Abstract

The objectives of this study were: 1) to compare the outputs of lending business performance between Agricultural Cooperatives Ltd and Credit Union Cooperatives Ltd. 2) to compare the practical way of lending business operations between Agricultural Cooperatives Ltd and Credit Union Cooperatives Ltd. 3) to study the relationship between the practical way of lending business operation and outputs of business operation, 4) to study the practical regulations led to the encouragement of cooperatives business operation efficiency.

The population in this study was both 11 Agricultural Cooperatives Ltd and 15 Credit Union Cooperatives Ltd which performed the lending business line The study tool was applied the interview form.and the cooperatives financial data. Statistics methodology was applied mean, percentage and correlation analysis.

The study found that 1) the business operation outputs of Agricultural Cooperatives Ltd had bigger growth than these Credit Union Cooperatives Ltd which could be expressed into 2 ways; first, the average volume of business and second, and the amount of profit. For the Agricultural Cooperatives Ltd, there was the average volume of business at 35.56 percent while the profit rate was at 22.24 percent. For the credit union cooperatives, the average volume of business was 10.93 percent while the profit rate was at 11.79 percent respectively In terms of the cooperatives members' debt pay back, the study found that members of the Credit Union Cooperatives Ltd had the higher rate of punctual debt pay back than members of Agricultural Cooperatives Ltd which could be expressed as follow the average rate of punctual debt pay back of Credit Union Cooperatives Ltd members was at 78.21 percent while this of Agricultural Cooperatives Ltd members was at 62.14 percent. 2) In terms of the practical way of lending business, the study found that the Credit Union Cooperatives Ltd performances followed the 3-step processes of cooperatives lending regulation more rigorous than this of Agricultural Cooperatives Ltd. The 3-step processes of cooperatives lending regulations were the pre-lending step, the lending step, and the post-lending step. For the pre-lending step, the study found that Credit Union Cooperatives directed the regulations at the average rate of 91.13 percent while the Agricultural Cooperatives Ltd directed the regulation at the average rate of 74.73 percent For the lending step, the study found that Credit Union Cooperatives directed the regulations at the average rate of 95.33 percent while the Agricultural Cooperatives Ltd directed the regulation at the average rate of 76.36 percent For the post-lending step, the study found that Credit Union Cooperatives directed the regulations at the average rate of 63.33 percent while the Agricultural Cooperatives Ltd directed the regulation at the average rate of 62.82 percent 3) for the relationship between the practical way of lending business operation and outputs of business operation, the study found that there was relationship between business volume and profit rate and the 3-step processed of practical way of lending business operation; the pre-lending step, the lending step and the post-lending step testing by the statistically significant at 95 percent of confident interval. In addition, there was no relationship between the punctual debt payback of members and business profit rate testing by the statistically significant at 95 percent of confident interval. In contrast, there was the relationship between the practical way of pre-lending and post-lending and cooperatives business volume testing by the statistically significant at 95 percent of confident interval. 4) The supported factors brought to the cooperatives business efficiency were generating the management's morale as well as giving the welfare for cooperatives members.

Keywords: Comparison of lending Business, Agricultural Cooperatives Ltd, Credit Union Cooperatives Ltd

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ส่งเสริม หอมกลิ่น อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ จัดระเบียบแนวคิด เพิ่มเติมองค์ความรู้ ชัดเกล้า ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนย่อย จนการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องการเปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจสินเชื่อบริหารหว่างสหกรณ์การเกษตรกับสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนครั้งนี้แล้วเสร็จเป็นรูปเล่ม และเป็นความเมตตาจากคณาจารย์ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ แขนงวิชาสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ แก่ผู้ศึกษาจนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำ ผู้ศึกษามีความสำนึกในพระคุณ และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ในส่วนขององค์ประกอบอื่นที่ช่วยสนับสนุนให้การศึกษาแล้วเสร็จ ได้แก่ ด้านข้อมูล ได้รับความสะดวกจากผู้เกี่ยวข้องของหลายสหกรณ์ การค้นหาเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ เพื่อประกอบเป็นเนื้อหา ตลอดจนการพิมพ์ต้นฉบับ ได้รับความสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานในสำนักงานสหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คุณค่าของผลงานการศึกษาค้นคว้าอิสระเล่มนี้ คงเป็นในส่วนของ การประยุกต์หลักวิชามาเป็นประโยชน์สำหรับผู้ปฏิบัติงานทั่วไป ซึ่งหากเกิดประโยชน์ตามที่กล่าวจริง ก็ขอให้เกิดความสุขใจ แก่ผู้เกี่ยวข้องที่กล่าวแล้วทุกท่าน

ธำรงค์ ไก่ฟ้า

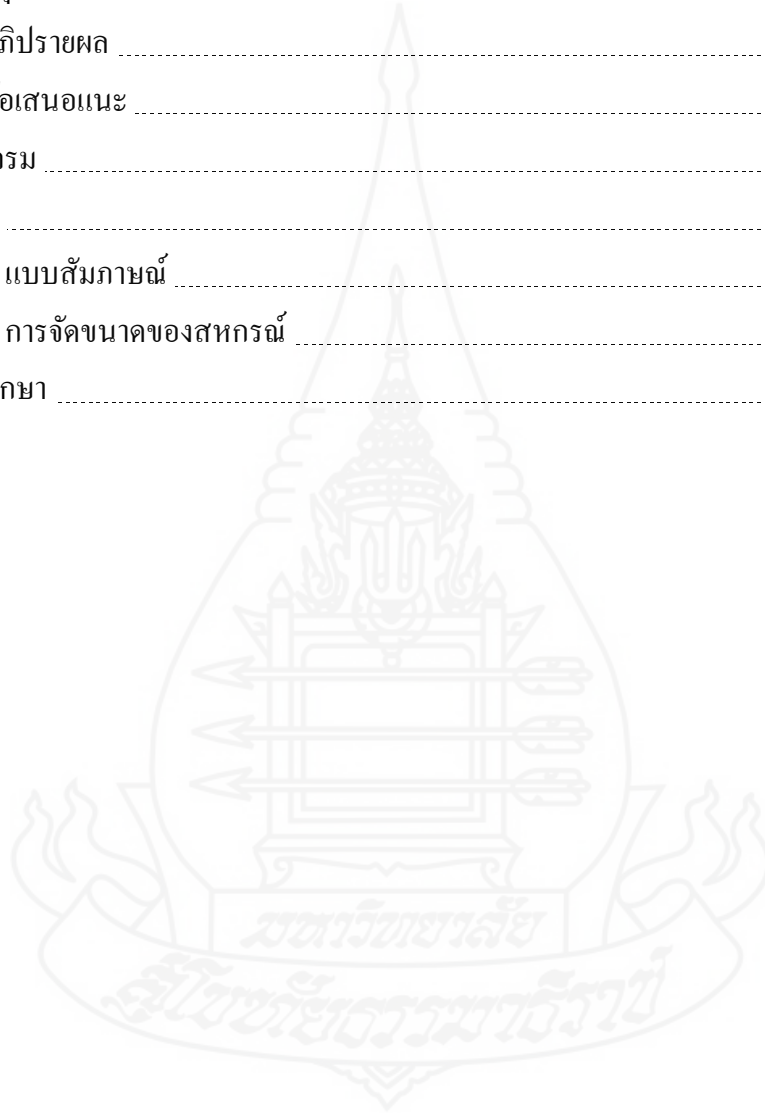
พฤษภาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
บริบทของสหกรณ์ทั่วไป	6
บริบทของสหกรณ์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	8
บริบทของธุรกิจสินเชื่อ	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 4 ผลการศึกษา	23
ตอนที่ 1 ข้อมูลผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ	24
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสินเชื่อ	30
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการปฏิบัติที่เป็นปัจจัยเสริมต่อประสิทธิภาพ ของธุรกิจสินเชื่อ	41

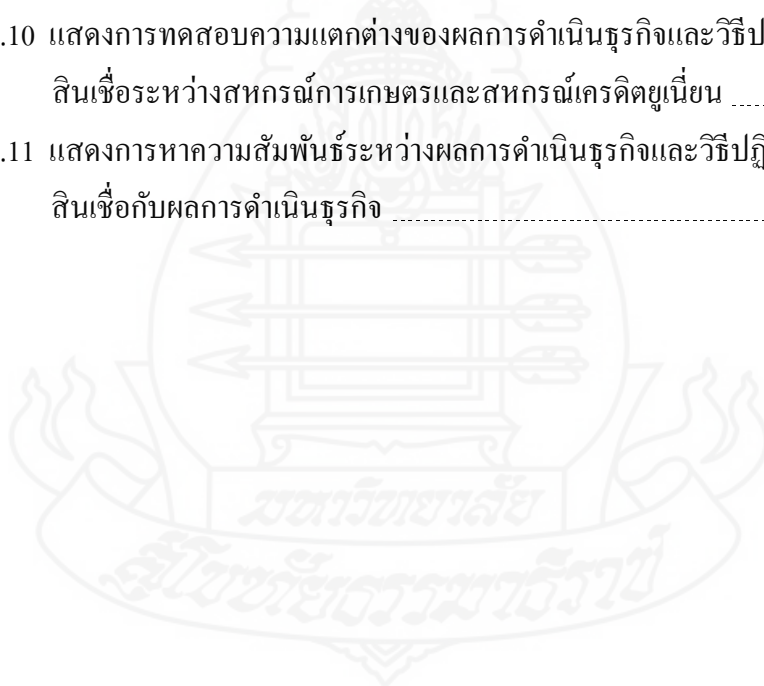
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	42
สรุปผลการศึกษา	42
อภิปรายผล	44
ข้อเสนอแนะ	47
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	52
ก แบบสัมภาษณ์	53
ข การจัดขนาดของสหกรณ์	59
ประวัติผู้ศึกษา	61

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงปริมาณการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตร	24
ตารางที่ 4.2 แสดงปริมาณการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียน	25
ตารางที่ 4.3 แสดงกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร	26
ตารางที่ 4.4 แสดงกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์เครดิตยูเนียน	27
ตารางที่ 4.5 แสดงอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสหกรณ์การเกษตร	28
ตารางที่ 4.6 แสดงอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสหกรณ์เครดิตยูเนียน	29
ตารางที่ 4.7 แสดงผลสำรวจการปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้	30
ตารางที่ 4.8 แสดงผลสำรวจการปฏิบัติตามขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้	32
ตารางที่ 4.9 แสดงผลสำรวจการปฏิบัติตามขั้นตอนหลังการให้เงินกู้	35
ตารางที่ 4.10 แสดงการทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินธุรกิจและวิธีปฏิบัติงาน สินเชื่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน	38
ตารางที่ 4.11 แสดงการหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินธุรกิจและวิธีปฏิบัติงาน สินเชื่อกับผลการดำเนินธุรกิจ	39

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 แสดงความเชื่อมโยงของปัญหาในการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ	11

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสหกรณ์ในประเทศไทยเกิดขึ้นโดยมีมูลเหตุจากเมื่อเข้าสู่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ประเทศไทยได้มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น มีผลให้เกิดการเปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจแบบเลี้ยงตัวเองสู่ระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อการค้า ต้องการเงินทุนในการขยายการผลิต โดยที่ขณะนั้นสถาบันการเงินที่จะให้บริการด้านเงินทุนยังไม่แพร่หลาย ชาวนาจึงต้องกู้ยืมเงินทุนจากคหบดี ทำให้เสียดอกเบี้ยในอัตราสูง เมื่อการทำการเกษตรประสบปัญหาไม่ว่าจะเป็นด้านราคา หรือผลผลิตเสียหาย ก็เกิดหนี้สินพอกพูน กรรมสิทธิ์ในที่ดินตกเป็นของนายทุน ชาวนากลายเป็นผู้เช่านาในที่สุด อันเป็นมูลเหตุสำคัญของปัญหาความยากจนของประเทศ ในช่วงระยะปลายรัชกาลที่ 5 รัฐบาลได้หาทางแก้ปัญหาคความยากจนจากมูลเหตุด้านหนี้สินของชาวนา โดยจะหาเงินทุนดอกเบี้ยต่ำมาให้กู้ยืม วิธีแรกที่จะดำเนินการคือ การตั้งธนาคารเกษตร แต่ก็ขัดข้องในเรื่องเงินทุนและหลักประกันเงินกู้ของชาวนา แนวทางนี้จึงระงับไป จึงจำเป็นต้องใช้การแก้ปัญหาโดยวิธีการต่อมาคือ การตั้งธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ เพื่อให้กู้ยืมเงินทุนแก่เกษตรกร โดยมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกัน ส่วนการควบคุมเงินกู้และเรียกเก็บเงินให้ตั้งสมาคม ที่มีหลักในการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งพระราชวรราชเศรษฐี กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ได้ทรงบัญญัติศัพท์ เรียกว่า “สมาคมสหกรณ์” จนเกิดสหกรณ์แห่งแรกคือ สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ เมื่อปี พ.ศ.2459 โดยทำธุรกิจคือ จัดหาเงินทุนมาให้สมาชิกเพื่อลงทุนประกอบอาชีพ โดยสหกรณ์กู้เงินจาก “แบงก์สยามกัมมาจล” (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2546)

การก่อกำเนิดของสหกรณ์ในประเทศไทย ธุรกิจแรกที่จะดำเนินการคือ จัดหาเงินทุนมาให้สมาชิกกู้ หรือการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งจนถึงปัจจุบันแม้จะมีจำนวนสหกรณ์มากขึ้น มีการดำเนินธุรกิจที่หลากหลาย แต่ธุรกิจสินเชื่อก็ยังมีปริมาณที่มากที่สุดในบรรดาธุรกิจทั้งหมด ดังข้อมูลในปี พ.ศ.2554 สหกรณ์ทั้งประเทศมีปริมาณธุรกิจรวมกัน 1,612,474.12 ล้านบาท เป็นธุรกิจสินเชื่อ 1,017,793.67 ล้านบาท หรือเป็นร้อยละ 63.12 ของปริมาณธุรกิจรวม(กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2555)

สำหรับสหกรณ์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ธุรกิจสินเชื่อก็ถือเป็นธุรกิจที่สำคัญเช่นกัน กล่าวคือ ในปี พ.ศ.2554 ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์มีทั้งสิ้น 10,718 ล้านบาท ธุรกิจที่มีปริมาณมาก

ที่สุด คือธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งมีปริมาณ 4,443 ล้านบาท หรือร้อยละ 41.46 รองลงไปได้แก่ธุรกิจการรวบรวมผลผลิต ซึ่งมีปริมาณ 2,880 ล้านบาท หรือร้อยละ 26.87 (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2555) ธุรกิจสินเชื่อจึงเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญอย่างมากต่อสหกรณ์ หากการดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็ย่อมเกิดผลตอบแทน มีเงินทุนหล่อเลี้ยงองค์การ ทางด้านสมาชิกหากได้รับบริการสินเชื่อที่ดีก็จะเชื่อถือ มีความจงรักภักดีต่อองค์การ กระทั่งนำเงินนำไปลงทุนให้เกิดประโยชน์ สร้างความมั่นคงแก่ครอบครัว ซึ่งจะส่งผลดีสืบเนื่องอีกมาก

ปริมาณธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งมีปริมาณในปี พ.ศ.2554 จำนวน 4,443 ล้านบาท ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลัก ได้แก่ สหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร โดยสำหรับสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น ทั้งหมดเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งในส่วนราชการ ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุข ซึ่งการดำเนินธุรกิจมีข้อได้เปรียบหรือจุดแข็ง คือ สมาชิกมีรายได้ประจำและสามารถหักชำระหนี้ได้ทันที แต่ที่น่าสนใจ คือสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และสหกรณ์การเกษตร ซึ่งลักษณะพื้นฐานและสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกัน เช่น สมาชิกเป็นเกษตรกร ปลูกพืชผลอย่างเดียวกัน อยู่ในพื้นที่เดียวกัน และที่สำคัญสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนหลายแห่ง มีแผนดำเนินงานทับซ้อนกัน แต่ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ทั้งสองประเภทกลับแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือในรอบปีทางบัญชี 2554 ในจำนวนสหกรณ์การเกษตรที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลัก จำนวน 22 แห่ง ดำเนินงานมีผลกำไร 13 แห่ง หรือมีจำนวนสหกรณ์ที่ดำเนินงานมีผลกำไร ร้อยละ 59.09 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งหมด ขณะที่มีสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนอยู่ทั้งสิ้น 17 แห่ง ทุกแห่งดำเนินงานมีผลกำไรหรือมีจำนวนสหกรณ์ที่ดำเนินงานมีผลกำไร ร้อยละ 100 การที่สหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนดังกล่าว ดำเนินธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลัก แต่มีอัตราจำนวนสหกรณ์ที่มีผลกำไรแตกต่างกันอย่างชัดเจน ความแตกต่างดังกล่าวจึงต้องมาจากผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อเป็นสำคัญ

ผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ที่มีความแตกต่างกัน อาจมาจากสาเหตุหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะการบริหารจัดการ ความพร้อมและต้นทุนของเงินทุน แต่อย่างไรก็ตามวิธีการปฏิบัติงานสินเชื่อก็ย่อมมีส่วนสำคัญ ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ รวมทั้งองค์การที่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อเป็นหลักและมีปริมาณธุรกิจจำนวนมาก ก็ได้กำหนดวิธีการปฏิบัติงานสินเชื่อไว้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ ดังนั้น การศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจสินเชื่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรกับสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในจังหวัด

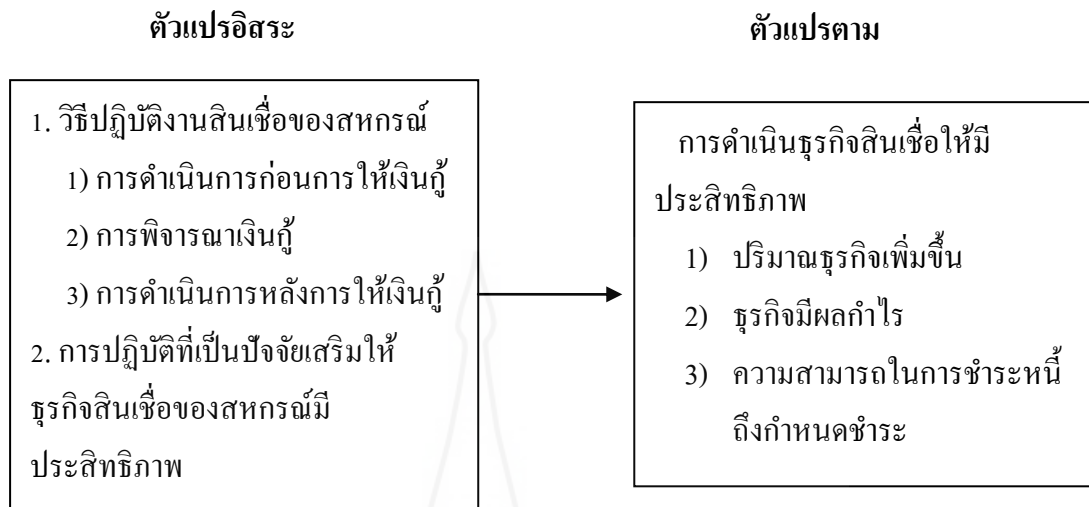
ประจวบคีรีขันธ์ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร โดยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน
สินเชื่อ จึงเป็นการศึกษาที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและ
สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน
2. เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และ
เปรียบเทียบว่ามีการปฏิบัติที่เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร
3. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานสินเชื่อในขั้นตอนต่างๆ กับผลการ
ดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อ
4. เพื่อศึกษาข้อปฏิบัติที่เป็นปัจจัยเสริมที่มีผลต่อประสิทธิภาพของธุรกิจสินเชื่อ

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดการศึกษา อยู่ในเงื่อนไขคือ การดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพ
ประกอบด้วยปัจจัยจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น ปริมาณเงินทุนที่สหกรณ์มี หรือจัดหามาได้ ต้นทุนของ
เงินทุน การวางแผนการดำเนินงาน การดำเนินงาน การควบคุม ลักษณะส่วนบุคคลของผู้กู้ สภาพ
การประกอบอาชีพ ความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพ ความเสี่ยงในความสำเร็จตาม
แผนการใช้จ่ายเงินกู้ ฯลฯ แต่ในที่นี้จะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อว่าเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการที่ถูกต้องหรือไม่ ในส่วนของความสำเร็จของธุรกิจสินเชื่อ ก็จะประกอบด้วย การ
เพิ่มขึ้นของปริมาณธุรกิจสินเชื่อ ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกตามเงื่อนไขของสัญญา
หรืออาจเรียกว่าการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระ และกำไรจากการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อ จากเงื่อนไข
ดังกล่าว กรอบแนวคิดการศึกษา จึงแสดงได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาคือจะเป็นการศึกษาสหกรณ์การเกษตรที่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดระยองบุรีรัมย์ทุกแห่งที่มีการดำเนินธุรกิจสินเชื่อมาครบ 3 ปี กับใช้ข้อมูลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อในปีทางบัญชี พ.ศ.2552 , 2553 และ 2554

5. นิยามศัพท์

1. สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรที่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ
2. สหกรณ์เครดิตยูเนียน หมายถึง สหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน
3. ธุรกิจสินเชื่อ หมายถึง การทำธุรกิจที่สหกรณ์จัดหาเงินทุนมาจ่ายให้แก่สมาชิกสหกรณ์กู้ยืมตามวิธีการที่กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์ให้สมาชิกประหยัดค่าใช้จ่าย โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราที่เป็นธรรม และสมาชิกจะต้องนำเงินไปใช้ประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขแห่งสัญญากรณ์ที่วัตถุประสงค์ของการใช้เงินกู้ต้องนำไปซื้อหรือจ้างเพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการ สหกรณ์อาจจัดหาสินค้าหรือบริการดังกล่าวบริการแก่สมาชิก แทนการจ่ายเงินกู้ในรูปตัวเงินได้

4. คณะกรรมการสินเชื่อ คณะกรรมการเงินกู้ หรือคณะอนุกรรมการสินเชื่อ หมายถึง คณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ให้ทำหน้าที่ในการพิจารณาคำขอกู้ของสมาชิกตามวิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบ หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้

5. ประธานกลุ่ม หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ ที่สมาชิกในกลุ่มสมาชิกเดียวกัน เลือกตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกในกลุ่ม

6. ผู้จัดการ หมายถึง บุคคลที่คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จัดจ้างเพื่อทำหน้าที่ปฏิบัติงานประจำในสหกรณ์ และเป็นผู้บังคับบัญชาของฝ่ายจัดการทั้งหมด รวมทั้งพนักงานสินเชื่อ

7. พนักงานสินเชื่อ หมายถึง บุคคลที่คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จัดจ้างเพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ

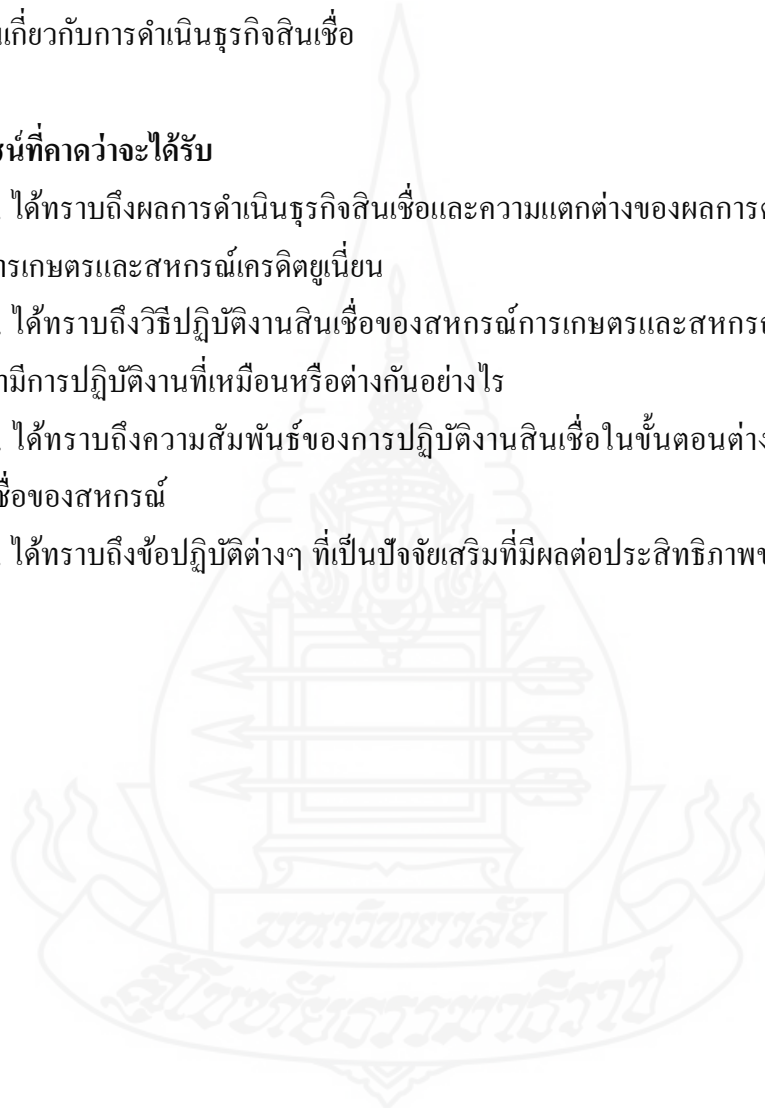
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อและความแตกต่างของผลการดำเนินธุรกิจระหว่างสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

2. ได้ทราบถึงวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน และได้ทราบว่ามีการปฏิบัติงานที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

3. ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานสินเชื่อในขั้นตอนต่างๆ กับผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์

4. ได้ทราบถึงข้อปฏิบัติต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเสริมที่มีผลต่อประสิทธิภาพของธุรกิจสินเชื่อ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนากรอบความคิดของการศึกษาและเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และอภิปรายผล โดยสรุปประเด็นสำคัญ คือ

1. บริบทของสหกรณ์ทั่วไป
2. บริบทของสหกรณ์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. บริบทของธุรกิจสินเชื่อ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยจะได้แสดงรายละเอียดของแต่ละประเด็นดังนี้

1.บริบทของสหกรณ์ทั่วไป

1.1 ความหมายของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2546 : 47) ระบบการสหกรณ์ในประเทศไทย กล่าวว่า จากคำจำกัดความของสหกรณ์ในแถลงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของสหกรณ์ โดยองค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ ปี 1995 (พ.ศ. 2538) ได้ความหมาย คือ “สหกรณ์เป็นองค์กรอิสระของบุคคลที่รวมกันด้วยความสมัครใจ เพื่อสนองความต้องการและจุดมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกันและควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย”

1.2 ประเภทของสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2546 : 55-57) ระบบการสหกรณ์ในประเทศไทย กล่าวว่า การกำหนดประเภทของสหกรณ์ กำหนดโดยกฎกระทรวง ในพ.ศ. 2548 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดประเภทสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 33 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ประเภทสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน คือ

1. สหกรณ์การเกษตร
2. สหกรณ์ประมง
3. สหกรณ์นิคม

4. สหกรณ์ร้านค้า
5. สหกรณ์บริการ
6. สหกรณ์ออมทรัพย์
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียน

1.3 ความหมายและลักษณะของสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2546 : 58-62) ได้อธิบายความหมายและลักษณะของสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียนไว้ ดังนี้

ประเภทสหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตร คือ การสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมกัน จัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

ความเป็นมา สหกรณ์การเกษตรแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2459 ชื่อว่า สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์การเกษตรชนิดไม่จำกัด มีขนาดเล็กในระดับหมู่บ้าน จัดตั้งในหมู่เกษตรกรที่มีรายได้น้อยและมีหนี้สินมาก มีสมาชิกแรกตั้ง จำนวน 16 คน ทุนดำเนินงาน จำนวน 3,080 บาท เป็นค่าธรรมเนียมแรกเข้า จำนวน 80 บาท และเป็นทุนจากการกู้แบงก์สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) จำนวน 3,000 บาท

วัตถุประสงค์ สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบอเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวมโดยใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น จากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีที่ดินทำกินมากกว่าเดิม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลผลิตที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการอนามัย

ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์รูปแบบหนึ่ง จัดตั้งในหมู่ประชาชนที่มีอาชีพต่างๆ ซึ่งมีภูมิลำเนาหรือประกอบอาชีพหลัก หรือมีวงสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น และได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ ให้ชื่อว่า “สหกรณ์เครดิตยูเนียน” ในปี พ.ศ. 2548 ได้มีกฎกระทรวง พ.ศ. 2548 เพิ่มประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน แยกจากประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสหกรณ์ประเภทที่ 7 ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ความเป็นมา ในปี พ.ศ. 2507 นายแพทย์ชวลิต จิตรานุเคราะห์และบาทหลวงบอนแนงค์ ซึ่งเป็นนักพัฒนาในแหล่งสลัมที่ห้วยขวาง ได้ร่วมกันจัดตั้ง “ศูนย์กลางเทวา” ขึ้น เพื่อใช้เป็นที่อบรมผู้ใหญ่ขึ้นที่สลัมย่านนั้น ความคิดริเริ่มดังกล่าวสำเร็จในปีถัดมาคือ ปี พ.ศ. 2508 เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม ได้ก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์พัฒนาหรือเครดิตยูเนียนขึ้นเป็นผลสำเร็จเป็นแห่งแรกที่ศูนย์กลางเทวา โดยใช้ชื่อว่า “เครดิตยูเนียนศูนย์กลางเทวา” นับเป็นกลุ่มแรกในประเทศไทย มีนายอัมพร วัฒนวงศ์ เป็นผู้ร่วมกับสมาชิกจำนวน 13 คน โดยมีทุนดำเนินงานครั้งแรก 360 บาท ในปี พ.ศ. 2521 กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้สนับสนุนให้กลุ่มเครดิตยูเนียนต่างๆ จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยกลุ่มแรกที่จดทะเบียนคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนแม่มูล จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2522

วัตถุประสงค์

1. มุ่งพัฒนาคนฝึกอบรมให้ทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความเชื่อถือ ความน่าไว้วางใจ (Credit) และความปรองดอง การร่วมกัน (Union)
2. เพื่อหาทางช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องความสุข ความเจริญ และความครบครันของชีวิต
3. เพื่อจัดบริการต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก ทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ สมาชิกได้ใช้บริการต่างๆ ของสหกรณ์ เช่น การศึกษา อบรม การฝากเงิน การกู้เงิน และการประกอบอาชีพต่างๆ ทำให้สมาชิกมีสุขภาพจิตสดใส สุขภาพกายแข็งแรง มีคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

2.บริบทของสหกรณ์ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.1 ข้อมูลทั่วไป

ในปี พ.ศ. 2554 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีจำนวนสหกรณ์ที่ดำเนินงานอยู่ทั้งสิ้น 72 แห่ง จำนวนสมาชิกรวมกัน 105,681 คน มีปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น 8,736.85 ล้านบาท โดยไม่รวม

ปริมาณการรับฝากเงินจากสมาชิกระหว่างปี จำนวน 1,981.32 ล้านบาท สหกรณ์ที่มีอยู่แยกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. สหกรณ์การเกษตร	31 แห่ง
2. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	17 แห่ง
3. สหกรณ์ออมทรัพย์	14 แห่ง
4. สหกรณ์บริการ	6 แห่ง
5. สหกรณ์ร้านค้า	1 แห่ง
6. สหกรณ์นิคม	1 แห่ง
7. สหกรณ์ประมง	2 แห่ง

2.2 สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีอยู่จำนวน 31 แห่ง มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 37,157 คน มีปริมาณธุรกิจรวมกันปีละ 4,313.44 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2554 ผลการดำเนินงานมีผลกำไร 24 แห่ง ผลกำไรรวมกัน 42.12 ล้านบาท ขาดทุน 9 แห่ง ขาดทุนรวมกัน 3.73 ล้านบาท โดยทั่วไปสหกรณ์การเกษตรจะทำธุรกิจหลากหลาย ทั้งธุรกิจการรวมกันซื้อ ธุรกิจการตลาด ธุรกิจการให้สินเชื่อ และธุรกิจบริการ

2.3 สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีอยู่จำนวน 17 แห่ง มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 54,460 คน ปริมาณธุรกิจรวมกันปีละ 1,487.02 ล้านบาท ในปีพ.ศ. 2554 การดำเนินธุรกิจมีผลกำไรทุกแห่ง โดยมีผลกำไรรวมกัน 60.45 ล้านบาท ธุรกิจที่ดำเนินการคือการให้สินเชื่อแก่สมาชิก (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ : 2555)

3. บริบทของธุรกิจสินเชื่อ

3.1 ความสำคัญของธุรกิจสินเชื่อ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551 : 1-2) คู่มือการบริหารสินเชื่อและแนวทางแก้ไขปัญหา ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนี้คิดชำระหนี้ กล่าวว่า จากการศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในภาพรวมของสถาบันเกษตรกร อันได้แก่ สหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร พบว่าความสามารถในการทำกำไร ขึ้นอยู่กับความสำเร็จและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ ทั้งนี้ปัญหาสำคัญในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่

1. การเร่งรัดติดตามหนี้ไม่มีประสิทธิภาพ
2. ปัญหาลูกหนี้ผิดนัดและลูกหนี้ค้างนาน
3. ปัญหาด้านสภาพคล่องลดลง
4. ปัญหาความสามารถในการก่อหนี้ของสถาบันลดลง

5. ปัญหาความเสี่ยงด้านเงินทุนของสถาบันเพิ่มขึ้น
6. ปัญหาความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตของลูกหนี้ลดลง
7. ปัญหาขาดทุนจากการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ

ทุกปัญหามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจมีสาเหตุจากปัญหาของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเอง ปัญหาของสมาชิกที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสถาบันพิจารณาอนุมัติสินเชื่อแล้ว หากเกิดปัญหาในการเร่งรัดติดตามหนี้ หรือการเร่งรัดหนี้ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ไม่มีผู้เร่งรัดติดตามหนี้ การเร่งรัดติดตามหนี้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ไม่มีการเร่งรัดติดตามหนี้ตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือไม่มีการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจกับสมาชิกเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ในฐานะลูกหนี้ และในฐานะสมาชิกที่ดี ปัญหาที่ตามมาคือ ปัญหาลูกหนี้ผัดผ่อนการชำระหนี้ เกิดปัญหาลูกหนี้ค้างนาน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อสภาพคล่องในการดำเนินงานของสถาบันลดลง ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานและการให้สินเชื่อความสามารถในการก่อหนี้เพื่อนำเงินมาให้สินเชื่อลดลง เนื่องจากสถาบันการเงินผู้ให้กู้เห็นถึงปัญหาด้านสภาพคล่อง ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดทุนในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อและการขาดทุนในการดำเนินงานของสถาบันในที่สุด ซึ่งแสดงปัญหาและความเชื่อมโยงของปัญหาตามภาพดังต่อไปนี้

1.3 ในรูปของลูกค้า โดยเป็นผู้ใช้บริการซื้อสินค้าจากสหกรณ์

1.4 ในฐานะลูกค้า ได้แก่ การขายผลผลิตแก่สหกรณ์ เพื่อจัดจำหน่ายยังตลาด
ปลายทาง

2. ประธานกลุ่มสมาชิก เป็นผู้รับรองการกู้เงินของสมาชิกในกลุ่ม รับรอง
วัตถุประสงค์แห่งเงินกู้ รับรองความมีตัวตนของสมาชิก ซึ่งเสมือนเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการเป็นหนี้
ของสมาชิกแต่ละราย ประธานกลุ่มจึงมีความสำคัญอย่างมากในการปกป้องปัญหา ร่วมแก้ปัญหา
ต่าง ๆ

3. เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เป็นผู้ทำหน้าที่โดยตรงในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ เป็น
ปรากฏการณ์แรกที่สมาชิกได้พบ ณ ที่ทำการของสหกรณ์ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่เข้าใจข้อมูลความต้องการ
และปัญหาของสมาชิก เป็นผู้ต้องทำหน้าที่เกือบตลอดกระบวนการของสินเชื่อ ตั้งแต่การรับคำขอกู้
พิจารณาเบื้องต้น เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติแจ้งผลการอนุมัติ นัดหมายสมาชิกมารับเงิน ทำสัญญากู้
บันทึกบัญชี เรียกเก็บหนี้ เร่งรัดติดตามหนี้ รายงานการแก้ไขปัญหาการเร่งรัดติดตามหนี้ ซึ่ง
เจ้าหน้าที่สินเชื่อต้องปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความเข้าใจ ในระเบียบ ข้อบังคับ ขั้นตอนการ
ปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ นอกจากนี้ยังต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจทำงาน อดทน อดกลั้น ต่อสิ่งยั่วยิว กิเลส
ความโลภ ความเห็นแก่่อามิสสินจ้าง

4. ผู้จัดการ เป็นผู้มีความสำคัญ และบางครั้งอาจต้องไปทำหน้าที่เช่นเดียวกับ
เจ้าหน้าที่สินเชื่อ คือ พิจารณาคำขอกู้ แผนการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน ประวัติการ
ชำระหนี้ รวมทั้งจะต้องเข้าใจในข้อมูลความต้องการและปัญหาของสมาชิก หน้าที่สำคัญของผู้
จัดการ คือ การกำกับ ดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ว่าเป็นไปตามระเบียบ
ข้อบังคับ ตลอดจนขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนั้นยังต้องสามารถให้คำปรึกษา แนะนำ
ร่วมแก้ปัญหาหากหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ไม่ใช่ปล่อยให้หนี้ของเจ้าหน้าที่สินเชื่อทั้งหมด เช่น การ
ออกหนังสือเตือนสมาชิกให้ชำระหนี้ วิเคราะห์ให้เห็นภาพของประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
สินเชื่อ และต้องรายงานที่ประชุมคณะกรรมการเป็นประจำทุกเดือน

5. คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการสินเชื่อ เป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินและ
พิจารณาอนุมัติเงินกู้ขั้นต้น ก่อนนำเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาในขั้นตอนต่อไป
คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการสินเชื่อ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวงเงินกู้แต่ละประเภท
และแต่ละวัตถุประสงค์ว่ามีจำนวนเท่าใดและเพื่อการใด อัตราดอกเบี้ย และจะต้องมีความสามารถ
ในการประเมินรายได้จากการประกอบอาชีพของสมาชิก ซึ่งจะสามารถประเมินความสามารถใน
การชำระหนี้ งดชำระหนี้ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบติดตามการใช้เงินกู้

ของสมาชิกแต่ละรายว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ หากพบปัญหาต้องรายงานที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการโดยเร็ว

6. คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ จะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญยิ่ง ต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการอนุมัติสินเชื่อ ซึ่งการอนุมัติสินเชื่อที่ดี จำเป็นต้องมีข้อมูลหรือสอบถามข้อมูล จากเจ้าหน้าที่สินเชื่อหรือคณะกรรมการ/คณะกรรมการเงินกู้ จนเพียงพอแก่การตัดสินใจอนุมัติสินเชื่อ หากตัดสินใจผิดพลาดย่อมเป็นปัญหาต่อสมาชิกและต่อสหกรณ์ในอนาคต ปัญหาที่พบบางประการ คือ คณะกรรมการดำเนินการขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบงานสหกรณ์ ทั้งหมด ไม่มีความซื่อสัตย์ ทุจริต กระทำผิดเสียเอง จนทำให้สมาชิกขาดความศรัทธา ขาดความไว้วางใจต่อสหกรณ์และอาจเกิดการเลียนแบบหรือใช้เป็นข้ออ้างไม่ชำระหนี้ต่อสหกรณ์

7. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เช่น เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์นั้น เป็นผู้มีความสำคัญในการกำกับ แนะนำ ให้ความรู้ ให้คำแนะนำในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ แต่ไม่ได้ลงมือปฏิบัติโดยตรง นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในส่วนของสหกรณ์ที่ต้องใช้สินเชื่อจากธนาคารในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำให้ความรู้ในการทำธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์แล้ว ยังเป็นผู้พิจารณาให้เงินกู้แก่สหกรณ์ที่จะนำมาหล่อเลี้ยงธุรกิจสินเชื่อ โดยอาจเพิ่มวงเงินหรือลดยอดวงเงินตามผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์นั้น ๆ

3.3 หลักในการปฏิบัติงานสินเชื่อ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2549 : 5-8) คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตร กล่าวว่า การให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรมีความเสี่ยง ทั้งด้านการผลิตและการขายผลผลิต เพื่อลดความเสี่ยง ต้องดำเนินการในสาระสำคัญ คือ

1. คัดเลือกท้องที่ที่มีคู่ทางเหมาะสมในการทำการเกษตร
2. คัดเลือกสมาชิกผู้กู้ที่มีความซื่อสัตย์ มีขีดความสามารถ
3. มีการให้การศึกษอบรม ถึงประโยชน์หรือโทษของการใช้สินเชื่อ การทำการผลิต การวางแผนการเงิน
4. ช่วยเหลือในการทำแผนงานการผลิต ให้สินเชื่อโดยคำนึงถึงแผนงานผลิต ความสามารถในการชำระหนี้ และสัมพันธ์กับค่าใช้จ่าย
5. ต้องออกไปตรวจสอบการใช้สินเชื่อ ให้คำแนะนำด้านการดำเนินงานเกษตร
6. ทะเบียนเกษตรกรกรม โดยช่วยในการจัดทำทะเบียนเกษตรกรกรม การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน
7. หลักประกัน ต้องมีหลักประกันที่เหมาะสม

8. มีการเชื่อมโยงงานสินเชื่อเข้ากับธุรกิจอื่น เช่น การรวบรวมผลผลิต
9. เหตุสุควิสัย ด้วยความไม่แน่นอนของการประกอบอาชีพเกษตร จึงควรให้สินเชื่อไม่เกิน ร้อยละห้าสิบของค่าผลผลิตที่เหลือขาย
10. การไม่ชำระหนี้โดยจงใจ หากทวงถามแล้วไม่ได้ผลต้องดำเนินการทางกฎหมาย

กรมส่งเสริมสหกรณ์(2551 : 24-27) คู่มือการบริหารสินเชื่อและแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหนี้เงินให้กู้ที่ผิดนัดชำระหนี้ กล่าวว่า บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญในการบริหารงานสินเชื่อ ได้แก่

1. สมาชิกผู้กู้ ต้องให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสหกรณ์ เช่น การเข้าประชุมใหญ่ ประชุม

กลุ่มติดตามหนี้ ร่วมทำธุรกิจด้านต่างๆ เป็นลูกหนี้ที่ดี ช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการติดตามหนี้ เป็นตัวอย่างที่ดีในความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยสร้างความเข้าใจอันดีแก่สมาชิกอื่นต่อสหกรณ์

2. ประธานกลุ่ม รับรองคำขอกู้และให้ความเห็นตามจริง ช่วยสหกรณ์เร่งรัดหนี้ แจ้งเหตุผิดปกติแก่สหกรณ์

3. เจ้าหน้าที่สินเชื่อ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสเสมอภาค ขยันหมั่นเพียร มีความต่อเนื่องในการติดตามหนี้ เฝ้าระวังและสังเกตการณ์ เหตุผิดปกติของสมาชิก

4. ผู้จัดการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เสมอภาค เฝ้าระวังเหตุผิดปกติที่เกิดขึ้น และรายงานคณะกรรมการดำเนินการ ให้คำแนะนำ ติดตาม กำกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ร่วมวิเคราะห์สาเหตุและปัญหาของลูกหนี้ เป็นกำลังสำคัญในการติดตามหนี้ร่วมกับกรรมการ และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ และไม่ทุจริตเสียเอง อันจะทำให้สมาชิกเสื่อมศรัทธา

5. คณะกรรมการดำเนินการ/คณะอนุกรรมการพิจารณาสินเชื่อ ต้องพิจารณาอนุมัติสินเชื่อตามหลักเกณฑ์ โดยมีข้อมูลเพียงพอ เป็นตัวอย่างที่ดีในการชำระหนี้ ไม่ทุจริตเสียเอง อันจะทำให้สมาชิกเสื่อมศรัทธา และใช้เป็นเหตุผลในการไม่ชำระหนี้ ติดตามผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อและผู้เกี่ยวข้อง กำชับเจ้าหน้าที่สินเชื่อทำรายงานการติดตามเร่งรัดหนี้เสนอเป็นประจำทุกเดือน

6. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ พร้อมช่วยแก้ปัญหาอย่างเต็มกำลัง ให้ข้อเสนอแนะเชิงป้องกัน ติดตามดูแลอย่างสม่ำเสมอ

7. เจ้าหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ต้องรายงานผลการตรวจสอบโดยครบถ้วนถูกต้อง ไม่ปิดบังพร้อมให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด และติดตามผลการปฏิบัติตามคำแนะนำ มีการประเมินระบบการควบคุมภายในอย่างทั่วถึงทุกสหกรณ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2553 หน่วยที่ 2 : 12-16) ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารธุรกิจเฉพาะสหกรณ์ กล่าวว่า เนื่องจากธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ โดยเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน หากมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลต่อความพึงพอใจของสมาชิก สหกรณ์จะมีกำไรเพื่อปันผลเฉลี่ยคืนและพัฒนาสหกรณ์ให้ยั่งยืนต่อไป สหกรณ์จึงควรให้ความสำคัญแก่การบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อ เพื่อความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสหกรณ์ ดังนี้

1. สมาชิกผู้ใช้บริการ สมาชิกเป็นทั้งเจ้าของสหกรณ์และผู้ใช้บริการสินเชื่อ พึงเข้าใจบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตน
2. บุคลากรของสหกรณ์
 - 2.1 เจ้าหน้าที่สินเชื่อ ต้องสืบข้อเท็จจริงและเสนอข้อมูลโดยไม่ลำเอียง ถ้ามีความรู้เรื่องการเกษตรและให้ข้อแนะนำสมาชิกได้ ก็จะเป็นประโยชน์
 - 2.2 ประธานกลุ่ม ต้องประเมินผลและเสนอความเห็นตามข้อเท็จจริง รวมทั้งต้องมีหน้าที่ในการเตือนติดตามหนี้
 - 2.3 คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ ควรได้รับเลือกตามความรู้ความสามารถ การประเมินราคาหลักทรัพย์เพื่อกำประกันหนี้ต้องพิจารณาตามจริง
3. ระเบียบ ข้อบังคับ ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสินเชื่อ ต้องมีความถูกต้องและรัดกุม มีการกำหนดไว้โดยละเอียดและรอบคอบ
4. การตรวจสอบการใช้เงินกู้ ซึ่งต้องมีการตรวจสอบ เพื่อให้สมาชิกนำเงินกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งการให้ข้อแนะนำอื่นในทางที่เป็นประโยชน์แก่การใช้เงินกู้
5. การจัดชั้นสมาชิกเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในธุรกิจสินเชื่อ โดยมีกติกาสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกถือปฏิบัติ กติกาดังกล่าว เช่น ประวัติการชำระหนี้ การร่วมกิจกรรมในสหกรณ์ ผลการจัดชั้นที่ดีคือการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ต่ำกว่า
6. การติดตามเร่งรัดหนี้ เมื่อใกล้ถึงกำหนดชำระหนี้ต้องออกหนังสือเตือน รวมทั้งมีการประชุมเพื่อซักซ้อมเกี่ยวกับกำหนดเวลาและจำนวนเงินกับกรณีจำเป็นต้องออกไปติดตามทวงถาม
7. การสอบทานหนี้ ทุกๆปี ควรมีการสอบทานหนี้ว่ามีความถูกต้องตรงกันระหว่างหลักฐานในมือสมาชิกกับหลักฐานของสหกรณ์โดยบุคคลที่เชื่อถือได้ และผู้ตรวจสอบกิจการหรือกรรมการ ควรมีการสุ่มสอบทานตามควร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2554 เล่ม 2 : 2-9, เล่ม 3 : 2-11) คู่มือการปฏิบัติงานสินเชื่อด้านการเกษตร กล่าวว่า การปฏิบัติงานสินเชื่อให้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนการให้เงินกู้

1. ลูกค้าแสดงความประสงค์ขอกู้เงินที่หน่วยอำเภอหรือที่ประชุมกลุ่มลูกค้า
2. ชี้แจงหลักเกณฑ์ มีการประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์การให้เงินกู้
3. สอบข้อมูลเบื้องต้น ให้พนักงานสอบข้อมูลเบื้องต้นของลูกค้า ได้แก่ ข้อมูลทรัพย์สินหนี้สิน รายได้ รายจ่าย หลักประกัน รวมทั้งสอบถามความต้องการเงินกู้
4. วิเคราะห์การให้เงินกู้ ให้มีการพิจารณาความต้องการเงินกู้ ประวัติการชำระหนี้ ความเป็นไปได้ของกิจกรรมที่ขอกู้เงิน

วงเงินกู้ไม่เกิน 500,000 บาท ใช้หลักการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างรายได้และรายจ่าย รวมถึงค่าใช้จ่ายในครัวเรือน อีกไม่เกินร้อยละ 25 ของค่าใช้จ่ายในการผลิต การบริหารความเสี่ยง ธนาคารจะกำหนดวงเงินให้กู้ไว้ไม่เกินร้อยละ 60 ของส่วนเพื่อขาย การตัดสินใจให้กู้จะนำผลการคำนวณ 2 ทาง มาเปรียบเทียบกัน ตัวใดต่ำกว่าให้ใช้ตัวนั้นเป็นตัวกำหนดวงเงินกู้

วงเงินให้กู้เกินกว่า 500,000 บาท การวิเคราะห์วงเงินกู้ให้ใช้วิธีคำนวณหาความจำเป็นในการใช้เงินทุนหมุนเวียนสูงสุดในรอบปี (Needs) โดยการนำข้อมูลรายได้ รายจ่าย ตามแผนการผลิตของแต่ละเดือนในรอบปีมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์

5. จัดทำเอกสารการกู้เงิน/หลักประกัน เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายทางการเกษตรทุกประเภทที่ลูกค้าขอใช้หลักประกันแบบรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้รวมกันตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ให้ใช้หนังสือกู้เงินรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้รวมกัน กรณีผู้กู้เสนอใช้หลักประกันอื่นให้จัดทำเป็นหนังสือกู้เงินเครดิตเงินสดรายคน

6. ตรวจสอบ พนักงานผู้วิเคราะห์สรุปผลการสอบข้อมูลและผลการวิเคราะห์เสนอต่อหัวหน้าหน่วยอำเภอ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และการพิจารณาให้เงินกู้เบื้องต้น ในบันทึกรายการในหนังสือกู้เงิน รายงานเบิกเงินกู้ ข้อมูลลูกค้ารายคน หนังสือค้ำประกัน (ถ้ามี) บันทึกตรวจสอบที่ดิน (ถ้ามี) พร้อมให้ความเห็น เสนอผู้จัดการสาขาพิจารณาอนุมัติ กรณีเกินอำนาจของสาขาที่เสนอความเห็นต่อไปตามขั้นตอน

7. การพิจารณา ผู้มีอำนาจอนุมัติเงินกู้ พิจารณาเอกสารการกู้เงินตามหลักเกณฑ์การให้เงินกู้ ความสามารถในการชำระหนี้จากประมาณการกระแสเงินสด ประวัติการชำระหนี้ หลักประกันเงินกู้ หากพิจารณาเห็นว่ามีความเป็นไปได้ก็พิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้การจัดทำรายงานเบิกเงินกู้ จะต้องสอดคล้องกับแผนการใช้เงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ ทั้งจำนวนเงินกู้ที่ขอเบิก ระยะเวลาการขอเบิกเงินกู้ และจำนวนเงินชำระคืนเงินกู้ตามความจำเป็นของค่าใช้จ่ายและช่วงเวลาที่มียาได้ของผู้กู้

8. เตรียมจ่ายเงินกู้ ให้พนักงานการเงิน เตรียมการจ่ายเงินกู้ให้ลูกค้าและบันทึกเลขที่บัญชี หนังสือกู้เงินหรือเลขที่บัญชีเงินกู้ลงในรายงานเบิกเงินกู้และในข้อมูลลูกค้ารายคน และเก็บเอกสารทั้งหมดไว้เพื่อทำการ โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของลูกค้า ตามวันที่พนักงานพัฒนาธุรกิจนัดหมาย การจ่ายเงินกู้

9. การจัดเก็บเอกสาร ทุกสิ้นวันเมื่อดำเนินการ โอนเงินกู้เข้าบัญชีเงินฝากลูกค้าผู้กู้แล้ว ให้พนักงานการเงินตรวจสอบเอกสารการกู้เงินทั้งหมด ในเรื่องจำนวนเงินกู้ จำนวนราย และทำใบ นำส่งหนังสือกู้เงิน และรายงานเบิกเงินกู้พร้อมเอกสารการกู้เงินทั้งหมด ส่งให้พนักงานธุรการของ หน่วยอำเภอ

วิธีปฏิบัติหลังการให้กู้เงิน

1. วางแผนเยี่ยมเยียนหรือนัดประชุม ให้พนักงานพัฒนาธุรกิจพิจารณากลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และกิจกรรมการเยี่ยมเยียน เพื่อจัดทำแผนการเยี่ยมเยียนลูกค้า กรณีไม่สามารถไปเยี่ยมเยียนถึง บ้านเรือนและไร่นาของลูกค้าได้ ให้ใช้วิธีนัดประชุมลูกค้าในสถานที่ประชุมที่เป็นจุดศูนย์กลางของ บรรดาลูกค้า พร้อมทั้งให้นำสมุดบัญชีเงินกู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาในวันประชุมด้วย

2. การเยี่ยมเยียนลูกค้า กรณีเยี่ยมเยียนถึงบ้านเรือนและไร่นาให้ชี้แจงและแนะนำให้ใช้ เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ บันทึกการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของลูกค้าเป็นรายคน กับสอบถามข้อมูลว่า การผลิตตามแผนการใช้เงินกู้มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร รวมทั้งความต้องการความช่วยเหลือจากทาง ธนาคารว่ามีอย่างไรด้วย

การเยี่ยมเยียนลูกค้าโดยวิธีการประชุมกลุ่มลูกค้าให้มีการชี้แจงย้ำเตือนให้ลูกค้าใช้ เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของลูกค้าในการแสดงความคิดเห็น จากนั้นสอบถาม ถึงการใช้เงินกู้เป็นรายคนต่อหน้าที่ประชุม และเมื่อเลิกประชุมต้องดำเนินการสุ่มเยี่ยมเยียนลูกค้า โดยเน้นที่ลูกค้าที่กู้เงินตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป

กรณีที่มีข้อมูลพบว่าการผลิตของลูกค้ารายใดเสียหายต้องไปเยี่ยมเยียนลูกค้ารายนั้น ถึง สถานประกอบการและให้ความช่วยเหลือ เช่น ให้พักผ่อนเวลาชำระหนี้หรือให้เงินกู้ฟื้นฟูการผลิต กรณีลูกค้าขาดประชุมต้องออกเยี่ยมเยียนถึงบ้านเรือนหรือสถานที่ประกอบการภายหลังทุกราย

การเยี่ยมเยียนลูกค้าต้องดำเนินการหลังการจ่ายเงินกู้งวดแรกไม่เกิน 2 เดือน กรณีปกติ ให้มีการเยี่ยมเยียนปีละ 2 ครั้ง หากมีเหตุผิดปกติ ต้องดำเนินการอย่างใกล้ชิด

3. บันทึกผลการเยี่ยมชมลูกค้า เมื่อดำเนินการเยี่ยมชมลูกค้าตามข้อ 2 แล้ว ให้บันทึกผลการเยี่ยมชมลูกค้ารายคน เสนอหัวหน้าหน่วยอำเภอ

4. เสนอรายงานการเยี่ยมชมลูกค้า ให้พนักงานพัฒนาธุรกิจที่ไปเยี่ยมชมลูกค้าเสนอผลการสอบทานการใช้เงินกู้ ให้หัวหน้าหน่วยอำเภอพิจารณาและนำเสนอผู้จัดการสาขาเพื่อพิจารณาสั่งการ กรณีปกติให้รายงานทุกสิ้นไตรมาส กรณีลูกค้ามีเหตุผิดปกติให้รายงานโดยเร็ว

5. ตรวจสอบเอกสาร ให้หัวหน้าหน่วยอำเภอตรวจสอบเอกสารบันทึกการสอบทานการใช้เงินกู้ของลูกค้า กรณีมีเหตุผิดปกติลูกค้าไม่ใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ ให้รายงานผู้จัดการสาขาพิจารณาสั่งการ

6. สั่งการ ให้ผู้จัดการสาขาพิจารณาสั่งการ คือ กรณีลูกค้าใช้จ่ายเงินกู้ถูกต้องตามแผนร้อยละ 70 ของจำนวนเงินกู้ อาจอนุมัติเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์เงินกู้ได้ กรณีลูกค้าใช้จ่ายเงินกู้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์น้อยกว่าร้อยละ 70 ต้องให้ลูกค้าชำระต้นเงินคืนธนาคารทันทีร้อยละ 10 ของวงเงินกู้ตามสัญญา กรณีใช้เงินกู้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ทั้งจำนวน ให้เรียกคืนเงินกู้ทันที

7. ดำเนินการ เมื่อหัวหน้าหน่วยอำเภอได้รับการสั่งการจากผู้จัดการสาขา ให้ดำเนินการตามสั่งการนั้นต่อไป

8. จัดเก็บเอกสาร เมื่อได้ดำเนินการตามสั่งการเสร็จสิ้น ให้บันทึกข้อมูลในข้อมูลลูกค้ารายตัว จัดเก็บ

9. การดำเนินการหลังการจ่ายเงินกู้อื่น ๆ ได้แก่การเพิ่มเติมศักยภาพการผลิตของลูกค้า เช่น จัดการฝึกอบรม ควบงานเกี่ยวกับอาชีพตามแผนการผลิต การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มคุณภาพหรือปริมาณผลผลิต ตามโครงการต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น การส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มกันซื้อหรือขายหรือแปรรูป ส่งเสริมการจัดทำบัญชีธุรกิจ หลังการจ่ายเงินกู้ กรณีต้องมีการผ่อนชำระหนี้ การบริหารหนี้ค้างชำระ หรือวิธีปฏิบัติอื่น ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่มีอยู่โดยอนุโลม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมควร แสงอินทร์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการค้าเงินธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า การแนะนำให้สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 7 แห่ง ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติงานการให้สินเชื่อตามคู่มือการให้สินเชื่อและแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหนี้เงินให้กู้ผิดนัดชำระหนี้ และออกติดตามประเมินผล ไตรมาสละ 1 ครั้ง ปรากฏว่าในรอบเวลา 12 เดือน ส่งผลให้อัตรากาชำระหนี้โดยรวมของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้ง 7 แห่ง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 64.57 เป็นร้อยละ 81.57

สุมาลี มาสุวรรณ (2552 : 55-57) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง ซึ่งมีผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อขาดทุนมาตลอด 5 ปี โดยพบว่าสหกรณ์ดำเนินนโยบายสินเชื่อแบบผ่อนคลาย โดยไม่มีการดำเนินคดีกับสมาชิกที่มีหนี้ค้างนาน ไม่มีการมอบหมายหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่สินเชื่ออย่างเป็นลายลักษณ์อักษร การจัดทำแผนธุรกิจสินเชื่อไม่ได้สำรวจความต้องการของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการมิได้วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินธุรกิจสินเชื่ออย่างจริงจัง

อาคม โยริยะ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย พบว่าสหกรณ์ประสบภาวะขาดทุน เนื่องจากปัญหาความสามารถในการเรียกเก็บหนี้เงินกู้จากสมาชิก โดยมีปัญหาสำคัญคือการทุจริตภายในสหกรณ์ การเปลี่ยนตัวฝ่ายจัดการบ่อย ทำให้งานไม่ต่อเนื่อง และการขาดขวัญกำลังใจในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน

จรัล ดวงแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดพัทลุง จำกัด พบว่าธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรได้คะแนนในระดับต่ำ เนื่องจากการกำหนดวงเงินให้กู้แก่สมาชิกมิได้อยู่บนพื้นฐานของรายได้จริง สหกรณ์ขาดการแนะนำส่งเสริมอาชีพตามวัตถุประสงค์ของการใช้สินเชื่อ และขาดการพัฒนาบุคลากรด้านสินเชื่อ

ฉันทนา ฤทธิ์ไธสง (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องศึกษาสาเหตุการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรนาบรอง จำกัด จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้ค้างนาน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูง ภัยธรรมชาติ ใช้น้ำท่วม ฝนแล้ง ราคาผลผลิตตกต่ำ และการมีหนี้หลายทาง

โอภาส กลั่นบุศย์ (2548 : 43-46) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดนนทบุรี ศึกษาพบว่าระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ได้กำหนดขึ้นถือใช้ตามแบบที่กรมส่งเสริมสหกรณ์แนะนำ จึงไม่มีผลกระทบต่อธุรกิจสินเชื่อ สาเหตุการค้างชำระหนี้ส่วนใหญ่เกิดจากการนำสินเชื่อไปใช้ในทางที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น ปลูกสร้างบ้าน ค่าใช้จ่ายการศึกษาของบุตร ค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่สูงขึ้น ความล้มเหลวของอาชีพเกษตร การถูกเลิกจ้างงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจสินเชื่อบetween สหกรณ์การเกษตรกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีการดำเนินการที่พิจารณาตามหัวข้อต่างๆ ได้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยมีรายละเอียดที่แยกอธิบายถึงวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ สหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรที่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ซึ่งมีอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทั้งสิ้น 11 แห่ง และสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 15 แห่ง โดยการศึกษาจะศึกษากับกลุ่มประชากรดังกล่าวทั้งหมด ดังรายชื่อสหกรณ์และขนาดสหกรณ์ที่จัดโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ดังนี้

สหกรณ์การเกษตร

1. สหกรณ์การเกษตรหัวหินเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
2. สหกรณ์การเกษตรห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
3. สหกรณ์การเกษตรหนองพลับรุ่งเรือง จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
4. สหกรณ์การเกษตรปราณบุรี จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
5. สหกรณ์การเกษตรหมู่บ้านรวมไทย จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่
6. สหกรณ์การเกษตรบางสะพาน จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
7. สหกรณ์การเกษตรบางสะพานน้อย จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
8. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
9. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คประจวบคีรีขันธ์ จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่
10. สหกรณ์โคนมกุยบุรี จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่

11. สหกรณ์โคนมบางสะพาน จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก

สหกรณ์เครดิตยูเนียน

1. สหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองพลับพัฒนา จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
2. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านปรือน้อย จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่
3. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหนองเกด – กุยบุรี จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่
4. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านสวนขวัญ จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่
5. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านแสงอรุณ จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
6. สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาประชารายบุรี จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหินเทิน จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
8. สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาชุมชนบ้านพุตะแบก จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
9. สหกรณ์เครดิตยูเนียน อพป.บ้านมะเดื่อทอง จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
10. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหนองมะค่า จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
11. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านสีดางาม จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
12. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านคอนแหลมใหญ่ จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
13. สหกรณ์เครดิตยูเนียนวังน้ำเขียวพัฒนา จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
14. สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่องลมพัฒนา จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก
15. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบางเบิด จำกัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ประธานกรรมการเงินกู้ หรือประธานคณะกรรมการดำเนินการ หรือผู้จัดการสหกรณ์ สหกรณ์ละ 1 ตัวอย่าง โดยแบบสัมภาษณ์มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อในรอบ 3 ปีทางบัญชีที่ผ่านมา ประกอบด้วย ปริมาณการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิก กำไรจากการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ และอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามถึงการปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์ในขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ประกอบด้วยคำถาม เช่น คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสินเชื่อ หรือมีข้อมูลที่เพียงพอแก่การพิจารณาเงินกู้หรือไม่ หรือผู้จัดการให้ความสำคัญกับงานสินเชื่อหรือไม่

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ ประกอบด้วยคำถาม เช่น คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือการพิจารณาให้ความสำคัญกับแผนการใช้เงินกู้ หรือหลักประกันเงินกู้หรือไม่

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ ประกอบด้วยคำถาม เช่น ผู้จัดการให้ความสำคัญกับการเร่งรัดหนี้สินหรือติดตามเหตุผิดปกติที่จะมีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกหรือไม่ ประธานกลุ่มช่วยติดตามหนี้บ้างหรือไม่

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามถึง ความเห็น หรือข้อเสนอแนะ หรือสิ่งที่สหกรณ์ได้ดำเนินการ เป็นปัจจัยเสริมให้การดำเนินธุรกิจสินเชื่อมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิทั้งหมด โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้แก่ ประธานกรรมการเงินกู้ หรือประธานคณะกรรมการดำเนินการ หรือผู้จัดการสหกรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อในรอบ 3 ปีทางบัญชีที่ผ่านมา การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งจะสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการดำเนินงานระหว่างสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ ของธุรกิจสินเชื่อ ตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) การคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นส่วนของการสอบถามถึงความเห็น ข้อเสนอแนะหรือการปฏิบัติของสหกรณ์ ที่เป็นปัจจัยเสริมที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจสินเชื่อมีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลักษณะการพรรณนา

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การเปรียบเทียบการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ตอนที่ 3 ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือวิธีปฏิบัติอันเป็นปัจจัยเสริมที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ผลการศึกษาจะได้แสดงรายละเอียดในอันดับต่อไป โดยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	ขนาดของกลุ่มประชากร
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Sig	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (t-test)
r	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตอนที่ 1 ข้อมูลผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อ

1. ปริมาณธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่ ปริมาณการจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกในรอบ 3 ปีทางบัญชีของประชากร

ตารางที่ 4.1 แสดงปริมาณการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตร

ชื่อสหกรณ์	การจ่ายเงินกู้ (ล้านบาท)		
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1. สหกรณ์การเกษตรหัวหิน จำกัด	27,112.00	30,853.00	42,414.00
2. สหกรณ์การเกษตรห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด	3,156.71	9,421.17	6,732.77
3. สหกรณ์การเกษตรหนองพลับรุ่งเรือง จำกัด	1,228.50	686.21	534.50
4. สหกรณ์การเกษตรปราณบุรี จำกัด	7,873.84	4,723.71	4,470.00
5. สหกรณ์การเกษตรหมู่บ้านรวมไทย จำกัด	2,019.40	426.00	868.00
6. สหกรณ์การเกษตรบางสะพาน จำกัด	407.00	502.16	332.56
7. สหกรณ์การเกษตรบางสะพานน้อย จำกัด	7,570.92	10,059.00	8,365.00
8. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด	9,388.50	18,813.30	19,687.00
9. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คประจวบคีรีขันธ์ จำกัด	2,034.20	3,041.70	2,460.00
10. สหกรณ์โคนมกุยบุรี จำกัด	3,562.50	3,848.00	3,778.50
11. สหกรณ์โคนมบางสะพาน จำกัด	7,834.10	12,555.00	11,149.00
รวม	72,187.67	94,929.25	100,791.33

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ปริมาณการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตร ในรอบ 3 ปี โดยรวม ปี 2552 จำนวน 72.19 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 94.93 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 100.79 ล้านบาท หากพิจารณาเป็นรายสหกรณ์จะพบว่าสหกรณ์ที่จ่ายเงินกู้แก่สมาชิกสูงเป็นลำดับแรก คือ สหกรณ์การเกษตรหัวหิน จำกัด ปี 2552 จำนวน 27.11 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 30.85 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 42.41 ล้านบาท รองลงมาคือ สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด ปี 2552 จำนวน 9.39 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 18.81 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 19.69 ล้านบาท สหกรณ์โคนมบางสะพาน จำกัด ปี 2552 จำนวน 7.83 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 12.56 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 11.15 ล้านบาท และสหกรณ์การเกษตรบางสะพานน้อย จำกัด ปี 2552 จำนวน 7.57 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 10.06 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 8.37 ล้านบาท

ตารางที่ 4.2 แสดงปริมาณการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ชื่อสหกรณ์	การจ่ายเงินกู้ (ล้านบาท)		
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1. สหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองปลับพัฒนา จำกัด	21,024.20	29,181.24	31,737.68
2. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านปรือน้อย จำกัด	4,648.70	6,497.45	9,127.40
3. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหนองเกด-กุยบุรี จำกัด	3,348.16	3,984.32	5,337.53
4. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านสวนขวัญ จำกัด	1,185.00	1,556.00	2,168.70
5. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านแสงอรุณ จำกัด	101,302.34	120,091.13	113,466.69
6. สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาประชากรราษฎร์ จำกัด	8,099.88	7,630.60	10,726.98
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหินเทิน จำกัด	26,550.60	28,761.86	30,619.75
8. สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาชุมชนบ้านพุตะแบก จำกัด	105,941.30	93,300.67	67,036.03
9. สหกรณ์เครดิตยูเนียน อพ.บ้านมะเดื่อทอง จำกัด	33,085.50	32,930.50	34,307.00
10. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหนองมะค่า จำกัด	35,206.11	47,432.83	52,586.74
11. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านสีดางาม จำกัด	30,500.58	41,015.70	49,738.05
12. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านดอนแหลมใหญ่ จำกัด	41,061.31	50,464.54	50,098.3
13. สหกรณ์เครดิตยูเนียนวังน้ำเขียวพัฒนา จำกัด	34,661.92	35,888.57	45,654.48
14. สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่องลมพัฒนา จำกัด	25,548.40	22,724.34	23,285.85
15. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบางเบ็ด จำกัด	1,422.96	1,712.14	1,644.40
รวม	473,586.96	523,171.89	527,535.62

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ปริมาณการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในรอบ 3 ปี โดยรวม ปี 2552 จำนวน 473.59 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 523.17 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 527.54 ล้านบาท หากพิจารณาเป็นรายสหกรณ์จะพบว่าสหกรณ์ที่จ่ายเงินกู้แก่สมาชิกสูงเป็นลำดับแรก คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านแสงอรุณ จำกัด ปี 2552 จำนวน 101.20 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 120.09 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 113.47 ล้านบาท รองลงมาคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาชุมชนบ้านพุตะแบก จำกัด ปี 2552 จำนวน 105.94 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 93.30 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 67.04 ล้านบาท สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านดอนแหลมใหญ่ จำกัด ปี 2552 จำนวน 41.06 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 50.46 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 50.10 ล้านบาท และสหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหนองมะค่า จำกัด ปี 2552 จำนวน 35.21 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 47.43 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 52.59 ล้านบาท

2. กำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่ ผลกำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจสินเชื่อในรอบ 3 ปี
ทางบัญชีของประชากร

ตารางที่ 4.3 แสดงกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร

ชื่อสหกรณ์	กำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ (พันบาท)		
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1. สหกรณ์การเกษตรหัวหิน จำกัด	2,824.42	3,679.18	4,685.77
2. สหกรณ์การเกษตรห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด	67.16	114.19	113.49
3. สหกรณ์การเกษตรหนองปลับรุ่งเรือง จำกัด	-216.17	394.79	145.36
4. สหกรณ์การเกษตรปราณบุรี จำกัด	1,286.50	1,424.87	1,230.25
5. สหกรณ์การเกษตรหมู่บ้านรวมไทย จำกัด	166.78	122.21	189.78
6. สหกรณ์การเกษตรบางสะพาน จำกัด	-17.38	-226.73	-367.26
7. สหกรณ์การเกษตรบางสะพานน้อย จำกัด	907.90	1,366.26	966.45
8. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด	810.14	201.80	377.27
9. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คประจวบคีรีขันธ์ จำกัด	116.52	100.91	130.35
10. สหกรณ์โคนมกุยบุรี จำกัด	108.33	115.27	52.64
11. สหกรณ์โคนมบางสะพาน จำกัด	72.14	113.75	77.53
รวม	6,126.34	7,406.50	7,601.63

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตร ในรอบ 3 ปี โดยรวม ปี 2552 จำนวน 6.13 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 7.41 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 7.60 ล้านบาท หากพิจารณาเป็นรายสหกรณ์จะพบว่าสหกรณ์ที่มีกำไรสูงเป็นลำดับแรก คือ สหกรณ์การเกษตรหัวหิน จำกัด ปี 2552 จำนวน 2.82 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 3.68 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 4.69 ล้านบาท รองลงมาคือ สหกรณ์การเกษตรปราณบุรี จำกัด ปี 2552 จำนวน 1.29 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 1.42 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 1.23 ล้านบาท สหกรณ์การเกษตรบางสะพานน้อย จำกัด ปี 2552 จำนวน 0.91 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 1.37 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 0.97 ล้านบาท และสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด ปี 2552 จำนวน 0.81 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 0.20 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 0.38 ล้านบาท

ตารางที่ 4.4 แสดงกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ชื่อสหกรณ์	กำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ(พันบาท)		
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1. สหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองปลับพัฒนา จำกัด	1,160.87	1,267.29	1,247.53
2. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านปรือน้อย จำกัด	996.06	1,218.41	1,529.77
3. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหนองเกด-กุยบุรี จำกัด	527.01	641.75	573.31
4. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านสวนขวัญ จำกัด	50.40	94.27	144.40
5. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านแสงอรุณ จำกัด	12,385.24	14,008.57	16,337.92
6. สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาประชาราษฎร์ จำกัด	638.89	640.24	510.78
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหินเทิน จำกัด	1,710.94	1,409.41	2,237.57
8. สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาชุมชนบ้านพุตะแบก จำกัด	20,155.04	19,222.40	19,059.63
9. สหกรณ์เครดิตยูเนียน อพป.บ้านมะเดื่อทอง จำกัด	4,449.98	5,997.79	5,138.21
10. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหนองมะค่า จำกัด	2,636.66	3,013.89	3,952.88
11. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านสีดางาม จำกัด	4,208.06	3,185.54	3,837.16
12. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านคอนแหลมใหญ่ จำกัด	4,140.76	4,953.16	5,274.43
13. สหกรณ์เครดิตยูเนียนวังน้ำเขียวพัฒนา จำกัด	3,144.52	4,754.98	5,576.40
14. สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่องลมพัฒนา จำกัด	1,469.83	1,473.06	1,602.39
15. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบางเบ็ด จำกัด	245.05	281.50	320.16
รวม	57,919.31	62,162.28	67,342.54

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในรอบ 3 ปี โดยรวม ปี 2552 จำนวน 57.92 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 62.16 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 67.34 ล้านบาท หากพิจารณาเป็นรายสหกรณ์จะพบว่าสหกรณ์ที่มีกำไรสูงเป็นลำดับแรก คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาชุมชนบ้านพุตะแบก จำกัด ปี 2552 จำนวน 20.16 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 19.22 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 19.06 ล้านบาท รองลงมาคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านแสงอรุณ จำกัด ปี 2552 จำนวน 12.39 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 14.01 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 16.34 ล้านบาท สหกรณ์เครดิตยูเนียน อพป.บ้านมะเดื่อทอง จำกัด ปี 2552 จำนวน 4.45 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 6.00 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 5.14 ล้านบาท และสหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านคอนแหลมใหญ่ จำกัด ปี 2552 จำนวน 4.14 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 4.95 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 5.27 ล้านบาท

3. การชำระหนี้ถึงกำหนดชำระ ได้แก่ ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกเฉพาะ ส่วนของต้นเงินได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญากู้ในรอบ 3 ปีทางบัญชีของประชากร

ตารางที่ 4.5 แสดงอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสหกรณ์การเกษตร

ชื่อสหกรณ์	อัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระ (ร้อยละ)		
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1. สหกรณ์การเกษตรหัวหิน จำกัด	76.43	75.61	85.78
2. สหกรณ์การเกษตรห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด	79.09	81.72	83.02
3. สหกรณ์การเกษตรหนองพลับรุ่งเรือง จำกัด	24.64	23.28	12.87
4. สหกรณ์การเกษตรปราณบุรี จำกัด	56.26	27.58	41.20
5. สหกรณ์การเกษตรหมู่บ้านรวมไทย จำกัด	69.05	37.23	46.78
6. สหกรณ์การเกษตรบางสะพาน จำกัด	9.31	3.31	10.61
7. สหกรณ์การเกษตรบางสะพานน้อย จำกัด	20.74	28.98	30.87
8. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด	88.31	83.91	77.65
9. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คประจวบคีรีขันธ์ จำกัด	100.00	100.00	93.59
10. สหกรณ์โคนมกุยบุรี จำกัด	93.76	96.36	97.87
11. สหกรณ์โคนมบางสะพาน จำกัด	97.85	99.98	100.00
รวม	65.04	59.81	61.57

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ ในรอบ 3 ปี โดยรวม ปี 2552 ร้อยละ 65.04 ปี 2553 ร้อยละ 59.81 และปี 2554 ร้อยละ 61.57 หากพิจารณาเป็นรายสหกรณ์จะพบว่าสหกรณ์ที่มีอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระสูงเป็นลำดับแรกคือ สหกรณ์โคนมบางสะพาน จำกัด ปี 2552 ร้อยละ 97.85 ปี 2553 ร้อยละ 99.98 และปี 2554 ร้อยละ 100 รองลงมา คือ สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คประจวบคีรีขันธ์ จำกัด ปี 2552 ร้อยละ 100 ปี 2553 ร้อยละ 100 และปี 2554 ร้อยละ 93.59 สหกรณ์โคนมกุยบุรี จำกัด ปี 2552 ร้อยละ 93.76 ปี 2553 ร้อยละ 96.36 และปี 2554 ร้อยละ 97.87 และสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์คห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด ปี 2552 ร้อยละ 88.31 ปี 2553 ร้อยละ 83.91 และปี 2554 ร้อยละ 77.65

ตารางที่ 4.6 แสดงอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ชื่อสหกรณ์	อัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระ (ร้อยละ)		
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1. สหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองปลับพัฒนา จำกัด	68.40	73.53	85.31
2. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านปรือน้อย จำกัด	58.60	64.37	65.77
3. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหนองเกด-กุยบุรี จำกัด	67.86	63.45	69.00
4. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านสวนขวัญ จำกัด	89.46	93.67	81.40
5. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านแสงอรุณ จำกัด	89.39	90.68	87.59
6. สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาประชาราษฎร์ จำกัด	80.36	88.35	94.19
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหินเทิน จำกัด	94.07	75.62	96.03
8. สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาชุมชนบ้านพุตะแบก จำกัด	82.86	94.55	89.94
9. สหกรณ์เครดิตยูเนียน อพ.บ้านมะเดื่อทอง จำกัด	83.35	79.76	79.54
10. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหนองมะค่า จำกัด	86.72	78.34	76.27
11. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านสีดางาม จำกัด	46.23	48.32	43.95
12. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านคอนแหลมใหญ่ จำกัด	76.26	75.12	82.78
13. สหกรณ์เครดิตยูเนียนวังน้ำเขียวพัฒนา จำกัด	83.41	83.83	81.16
14. สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่องลมพัฒนา จำกัด	61.16	71.49	78.70
15. สหกรณ์เครดิตยูเนียนบางเบ็ด จำกัด	92.91	81.74	84.11
รวม	77.40	77.52	79.72

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ ในรอบ 3 ปี โดยรวม ปี 2552 ร้อยละ 77.40 ปี 2553 ร้อยละ 77.52 และปี 2554 ร้อยละ 79.72 หากพิจารณาเป็นรายสหกรณ์จะพบว่าสหกรณ์ที่มีอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระสูงเป็นลำดับแรกคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านแสงอรุณ จำกัด ปี 2552 ร้อยละ 89.39 ปี 2553 ร้อยละ 90.68 และปี 2554 ร้อยละ 87.59 รองลงมา คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนพัฒนาชุมชนบ้านพุตะแบก จำกัด ปี 2552 ร้อยละ 82.86 ปี 2553 ร้อยละ 94.55 และปี 2554 ร้อยละ 89.94 สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านหินเทิน จำกัด ปี 2552 ร้อยละ 94.07 ปี 2553 ร้อยละ 75.62 และปี 2554 ร้อยละ 96.03 และสหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านสวนขวัญ จำกัด ปี 2552 ร้อยละ 89.46 ปี 2553 ร้อยละ 93.67 และปี 2554 ร้อยละ 81.40

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสินเชื่อ

1. การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานสินเชื่อ

1) ขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้

ตารางที่ 4.7 แสดงผลสำรวจการปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้

รายการ	การปฏิบัติ(จำนวนแห่ง)			
	สหกรณ์การเกษตร		สหกรณ์เครดิตยูเนียน	
	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ
1. กรรมการเงินกู้ได้ให้ความสำคัญแก่ธุรกิจการให้สินเชื่อ เช่น การพิจารณาให้เงินกู้ด้วยความรอบคอบ ติดตามผลการชำระหนี้ของสมาชิก ติดตามผลการเร่งรัดหนี้ของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สินเชื่อ	9 (81.82)	2 (18.18)	15 (100)	-
2. กรรมการเงินกู้มีความรู้ความสามารถและสามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานสินเชื่อได้อย่างเหมาะสม	9 (81.82)	2 (18.18)	15 (100)	-
3. ผู้จัดการให้ความสำคัญกับการติดตามแนะนำ การปฏิบัติงานของพนักงานสินเชื่อ	8 (72.73)	3 (27.27)	12 (80.00)	3 (20.00)
4. ผู้จัดการให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลต่างๆ ที่ตรงกับความเป็นจริงแก่คณะกรรมการดำเนินการ	9 (81.82)	2 (18.18)	13 (86.67)	2 (13.33)
5. ประธานกลุ่มเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิกแต่ละราย อย่างถูกต้องตรงความจริง	8 (72.73)	3 (27.27)	12 (80.00)	3 (20.00)
6. สหกรณ์ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของการกู้ยืมเงินแก่สมาชิกผู้กู้อย่างเพียงพอ	8 (72.73)	3 (27.27)	15 (100)	-

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	การปฏิบัติ(จำนวนแห่ง)			
	สหกรณ์การเกษตร		สหกรณ์เครดิตยูเนียน	
	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ
7. สหกรณ์ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้สมาชิกทราบถึงประมาณการ รายได้ รายจ่าย กำไรขาดทุน ส่วนที่เหลือชำระหนี้	5 (45.45)	6 (54.55)	12 (80.00)	3 (20.00)
8. เจ้าหน้าที่สินเชื่อได้ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นของสมาชิก อันได้แก่ ข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน หนี้สิน หลักประกัน ความต้องการเงินกู้ที่แท้จริง ความเป็นไปได้ของแผนงานที่ใช้เงินกู้ยืมอย่างชัดเจน ถูกต้อง	7 (63.64)	4 (36.36)	14 (93.33)	1 (6.67)
9. ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจสินเชื่อมีความถูกต้องชัดเจน	11 (100)	-	15 (100)	-
เฉลี่ย	8.22 (74.73)	2.78 (25.27)	13.67 (91.13)	1.33 (8.87)

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตร โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 8.22 สหกรณ์หรือร้อยละ 74.73 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 2.78 สหกรณ์หรือร้อยละ 25.27 โดยรายการย่อย สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอนที่สูงเป็นลำดับแรก จำนวน 11 สหกรณ์ ร้อยละ 100 คือ รายการระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจสินเชื่อมีความถูกต้องชัดเจน รองลงมา สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 9 สหกรณ์ ร้อยละ 81.82 ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 2 สหกรณ์ ร้อยละ 18.18 จำนวน 3 รายการ คือ รายการกรรมการเงินกู้ได้ให้ความสำคัญแก่ธุรกิจการให้สินเชื่อ เช่น การพิจารณาให้เงินกู้ด้วยความรอบคอบ ติดตามผลการชำระหนี้ของสมาชิก ติดตามผลการเร่งรัดหนี้ของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สินเชื่อ รายการ กรรมการเงินกู้มีความรู้ความสามารถและสามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานสินเชื่อได้อย่างเหมาะสม และรายการ ผู้จัดการให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลต่างๆ ที่ตรงกับความเป็นจริงแก่คณะกรรมการดำเนินการ

ส่วนการปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 13.67 สหกรณ์ ร้อยละ 91.13 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน

1.33 สหกรณ์หรือร้อยละ 8.87 โดยรายการย่อย สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอนที่สูงเป็นลำดับแรก จำนวน 15 สหกรณ์หรือร้อยละ 100 จำนวน 4 รายการ คือ รายการ กรรมการเงินกู้ได้ให้ความสำคัญแก่ธุรกิจการให้สินเชื่อ เช่น การพิจารณาให้เงินกู้ด้วยความรอบคอบ ติดตามผลการชำระหนี้ของสมาชิก ติดตามผลการเร่งรัดหนี้ของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สินเชื่อ รายการ กรรมการเงินกู้มีความรู้ความสามารถและสามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานสินเชื่อ ได้อย่างเหมาะสม รายการ สหกรณ์ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของการกู้ยืมเงินแก่สมาชิกผู้กู้อย่างเพียงพอ และรายการ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจสินเชื่อมีความถูกต้องชัดเจน รองลงมา สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 14 สหกรณ์ ร้อยละ 93.33 ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 1 สหกรณ์ ร้อยละ 6.67 คือ รายการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อได้ตรวจสอบข้อมูล เบื้องต้นของสมาชิก อันได้แก่ ข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน หนี้สินหลักประกัน ความต้องการเงินกู้ที่แท้จริง ความเป็นไปได้ของแผนงานที่ใช้เงินกู้อย่างชัดเจน ถูกต้อง

2) ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้

ตารางที่ 4.8 แสดงผลสำรวจการปฏิบัติตามขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้

รายการ	การปฏิบัติ(จำนวนแห่ง)			
	สหกรณ์การเกษตร		สหกรณ์เครดิตยูเนียน	
	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ
1. การพิจารณาอนุมัติเงินกู้แต่ละครั้ง	9	2	15	-
คณะกรรมการเงินกู้แต่ละคนมีข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวของสมาชิกผู้กู้ แผนการใช้เงินกู้ ความเป็นไปได้ของแผนการใช้เงินกู้ ความ เป็นไปได้ในการชำระหนี้เงินกู้ และข้อมูลต่างๆ เพียงพอ	(81.82)	(18.18)	(100)	-
2. การพิจารณาอนุมัติเงินกู้แต่ละครั้ง	9	2	15	-
คณะกรรมการเงินกู้ได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ	(81.82)	(18.18)	(100)	-
3. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	9	2	15	-
	(81.82)	(18.18)	(100)	-

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	การปฏิบัติ(จำนวนแห่ง)			
	สหกรณ์การเกษตร		สหกรณ์เครดิตยูเนียน	
	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ	มี/ทำ	ไม่มี/ ไม่ทำ
4. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับ ประวัติการชำระหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์	9 (81.82)	2 (18.18)	15 (100)	-
5. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับ ความรู้ ความสามารถส่วนตัวของสมาชิกในการ ปฏิบัติงานตามแผนการใช้จ่ายเงินกู้	7 (63.64)	4 (36.36)	15 (100)	-
6. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับ แผนการใช้จ่ายเงินกู้ที่นำเสนอ มีโอกาสประสบ ความสำเร็จ	9 (81.82)	2 (18.18)	15 (100)	-
7. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับ การให้ความร่วมมือในการประชุมเพื่อรับฟัง คำชี้แจงหรือเสนอความเห็นหรือร่วมกิจกรรม ต่างๆ กับสหกรณ์	8 (72.73)	3 (27.27)	14 (93.33)	1 (6.67)
8. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับ หลักประกันที่สมาชิกเสนอมีความเหมาะสม เพียงพอ	10 (90.91)	1 (9.09)	15 (100)	-
9. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับ ผลการจัดชั้นของสมาชิกของสหกรณ์	6 (54.55)	5 (45.45)	11 (73.33)	4 (26.67)
10. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับ ผลการประมาณรายได้รายจ่ายและส่วนเหลือ เพื่อชำระหนี้ของสมาชิก	8 (72.73)	3 (27.27)	13 (86.67)	2 (13.33)
เฉลี่ย	8.40 (76.36)	2.60 (23.64)	14.30 (95.33)	0.70 (4.67)

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การปฏิบัติตามขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ของสหกรณ์การเกษตร โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 8.40 สหกรณ์หรือร้อยละ 76.36 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 2.60 สหกรณ์หรือร้อยละ 23.64 โดยรายการย่อย สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอนที่สูงเป็นลำดับแรก จำนวน 10 สหกรณ์ ร้อยละ 90.91 ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 1 สหกรณ์ ร้อยละ 9.09 คือ รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับหลักประกันที่สมาชิกเสนอมีความเหมาะสมเพียงพอ รองลงมา สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 9 สหกรณ์หรือร้อยละ 81.82 ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน

2 สหกรณ์ ร้อยละ 18.18 จำนวน 5 รายการ คือ รายการ การพิจารณาอนุมัติเงินกู้แต่ละครั้ง คณะกรรมการเงินกู้แต่ละคนมีข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวของสมาชิกผู้กู้ แผนการใช้เงินกู้ ความเป็นไปได้ของแผนการใช้เงินกู้ ความเป็นไปได้ในการชำระหนี้เงินกู้ และข้อมูลต่างๆ เพียงพอ รายการ การพิจารณาอนุมัติเงินกู้แต่ละครั้ง คณะกรรมการเงินกู้ได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างสม่ำเสมอ รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับประวัติการชำระหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์ และ รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับแผนการใช้เงินกู้ที่นำเสนอ มีโอกาสประสบความสำเร็จ

ส่วนการปฏิบัติตามขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 14.30 สหกรณ์หรือร้อยละ 95.33 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 0.70 สหกรณ์หรือร้อยละ 4.67 โดยรายการย่อย สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอนที่สูงเป็นลำดับแรก จำนวน 15 สหกรณ์หรือร้อยละ 100 จำนวน 7 รายการ คือ รายการ การพิจารณาอนุมัติเงินกู้แต่ละครั้ง คณะกรรมการเงินกู้แต่ละคนมีข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวของสมาชิกผู้กู้ แผนการใช้เงินกู้ ความเป็นไปได้ของแผนการใช้เงินกู้ ความเป็นไปได้ในการชำระหนี้เงินกู้ และข้อมูลต่างๆ เพียงพอ รายการ การพิจารณาอนุมัติเงินกู้แต่ละครั้ง คณะกรรมการเงินกู้ได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างสม่ำเสมอ รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับประวัติการชำระหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์ รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับความรู้ความสามารถส่วนตัวของสมาชิกในการปฏิบัติงานตามแผนการใช้เงินกู้ รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับแผนการใช้เงินกู้ที่นำเสนอ มีโอกาสประสบความสำเร็จ และ รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับหลักประกันที่สมาชิกเสนอมีความเหมาะสม เพียงพอ รองลงมา สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 14 สหกรณ์หรือร้อยละ 93.33 ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 1 สหกรณ์ ร้อยละ 6.67 คือ รายการ คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับการให้ความร่วมมือในการประชุมเพื่อรับฟังคำชี้แจงหรือเสนอความเห็นหรือร่วมกิจกรรมต่างๆ กับสหกรณ์

3) ขั้นตอนหลังการให้เงินกู้

ตารางที่ 4.9 แสดงผลสำรวจการปฏิบัติตามขั้นตอนหลังการให้เงินกู้

รายการ	การปฏิบัติ(จำนวนแห่ง)			
	สหกรณ์การเกษตร		สหกรณ์เครดิตยูเนียน	
	มี/ทำ	ไม่มี/ ไม่ทำ	มี/ทำ	ไม่มี/ ไม่ทำ
1. ผู้จัดการให้ความสำคัญกับกิจกรรมในการติดตามเร่งรัดหนี้สิน	8 (72.73)	3 (27.27)	12 (80.00)	3 (20.00)
2. ผู้จัดการการให้ความสำคัญในการเฝ้าระวังติดตามเหตุผิดปกติที่มีผลต่อความสามารถชำระหนี้ของสมาชิก	8 (72.73)	3 (27.27)	11 (73.33)	4 (26.67)
3. ผู้จัดการให้ความสำคัญกับการรายงานถึงความคืบหน้าการชำระหนี้ของสมาชิก ความคืบหน้าเกี่ยวกับงานสินเชื่อ ตลอดจนเหตุผิดปกติต่างๆ ที่จะมีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกต่อคณะกรรมการ	8 (72.73)	3 (27.27)	12 (80.00)	3 (20.00)
4. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง	7 (63.64)	4 (36.36)	9 (60.00)	6 (40.00)
5. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการตรวจสอบการใช้เงินกู้อย่างสม่ำเสมอ	4 (36.36)	7 (63.64)	7 (46.67)	8 (53.33)
6. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการเฝ้าระวังเหตุผิดปกติที่จะมีผลต่อความสามารถชำระหนี้ของสมาชิก	8 (72.73)	3 (27.27)	7 (46.67)	8 (53.33)
7. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการดำเนินการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิก	6 (54.55)	5 (45.45)	9 (60.00)	6 (40.00)
8. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการรายงานผลความคืบหน้าตลอดจนปัญหาอุปสรรคกับผู้บังคับบัญชาสม่ำเสมอ	8 (72.73)	3 (27.27)	12 (80.00)	3 (20.00)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	การปฏิบัติ(จำนวนแห่ง)			
	สหกรณ์การเกษตร		สหกรณ์เครดิตยูเนียน	
	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ
9. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการให้ข้อแนะนำเชิงป้องกันแก่สมาชิกในความเสียด้านต่างๆ ที่จะมีผลกับการชำระหนี้	5 (45.45)	6 (54.55)	12 (80.00)	3 (20.00)
10. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการให้ข้อมูลต่างๆ ที่ตรงกับความจริงแก่ผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการ	9 (81.82)	2 (18.18)	15 (100)	-
11. ประธานกลุ่มให้ความช่วยเหลือในการติดตามเร่งรัดหนี้	7 (63.64)	4 (36.36)	15 (100)	-
12. ประธานกลุ่มให้ความช่วยเหลือในการสังเกตการณ์ แจ้งเหตุผิดปกติที่จะมีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์	7 (63.64)	4 (36.36)	14 (93.33)	1 (6.67)
13. สหกรณ์ได้ให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพตามแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิก	7 (63.64)	4 (36.36)	10 (66.67)	5 (33.33)
14. สหกรณ์ได้มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกว่าเป็นไปตามแผนการใช้เงินกู้ที่เสนอไว้	7 (63.64)	4 (36.36)	5 (33.33)	10 (66.67)
15. ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้สหกรณ์ ได้มีการประชุมซักซ้อมความเข้าใจแก่สมาชิก เกี่ยวกับวันครบกำหนดชำระ จำนวนเงินที่ต้องชำระ	7 (63.64)	4 (36.36)	4 (26.67)	11 (73.33)
16. ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ สหกรณ์ได้มีหนังสือเตือนให้สมาชิกรนำเงินไปชำระหนี้	8 (72.73)	3 (27.27)	15 (100)	-
17. กรณีตรวจพบว่าสมาชิกใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ สหกรณ์ได้มีการแนะนำให้สมาชิกเปลี่ยนวัตถุประสงค์เงินกู้ หรือเรียกคืนเงินกู้ทันที	4 (36.36)	7 (63.64)	6 (40.00)	9 (60.00)
18. กรณีมีเหตุจำเป็นที่ทำให้หรือคาดว่าจะทำให้สมาชิกไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนด สหกรณ์ได้มีการแนะนำให้สมาชิกขอขยายเวลาชำระหนี้หรือขอปรับโครงสร้างหนี้	8 (72.33)	3 (27.27)	14 (93.33)	1 (6.67)
19. กรณีสมาชิกผู้กู้มีเจตนาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสหกรณ์ในการกู้เงิน บิดพลิ้ว ไม่ยอมชำระหนี้ ไม่ให้ความร่วมมือในการติดตามหนี้ สหกรณ์ มีความเด็ดขาดในการดำเนินคดี	6 (54.55)	5 (45.45)	12 (80.00)	3 (20.00)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	การปฏิบัติ(จำนวนแห่ง)			
	สหกรณ์การเกษตร		สหกรณ์เครดิตยูเนียน	
	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ
20. กรณีทราบว่ามีความสำคัญที่จะทำให้สมาชิกไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้สหกรณ์ต้องรีบไปพบลูกหนี้รายนั้นทุกราย	5 (45.45)	6 (54.55)	6 (40.00)	9 (60.00)
21. สหกรณ์ได้มีการเชื่อมโยงธุรกิจสินค้าหรือรวบรวมผลผลิตที่สมาชิกลงทุนด้วยเงินกู้จากสหกรณ์	8 (72.73)	3 (27.27)	2 (13.33)	13 (86.67)
เฉลี่ย	6.91 (62.82)	4.09 (37.18)	9.95 (63.33)	5.05 (33.67)

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การปฏิบัติตามขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตร โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 6.91 สหกรณ์หรือร้อยละ 62.82 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 4.09 สหกรณ์หรือร้อยละ 37.18 โดยรายการย่อย สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอนที่สูงเป็นลำดับแรก จำนวน 9 สหกรณ์หรือร้อยละ 81.82 ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 2 สหกรณ์หรือร้อยละ 18.18 จำนวน 1 รายการ คือ รายการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการให้ข้อมูลต่างๆ ที่ตรงกับความจริงแก่ผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการ รองลงมา สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 8 สหกรณ์หรือร้อยละ 72.33 ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 3 สหกรณ์ ร้อยละ 27.27 จำนวน 8 รายการ คือ รายการ ผู้จัดการให้ความสำคัญกับกิจกรรมในการติดตามเร่งรัดหนี้สิน รายการ ผู้จัดการการให้ความสำคัญในการเฝ้าระวังติดตามเหตุผิดปกติที่มีผลต่อความสามารถชำระหนี้ของสมาชิก รายการ ผู้จัดการให้ความสำคัญกับการรายงานถึงความคืบหน้าการชำระหนี้ของสมาชิก ความคืบหน้าเกี่ยวกับงานสินเชื่อ ตลอดจนเหตุผิดปกติต่างๆ ที่จะมีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกต่อคณะกรรมการ รายการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการเฝ้าระวังเหตุผิดปกติที่จะมีผลต่อความสามารถชำระหนี้ของสมาชิก รายการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการรายงานผลความคืบหน้าตลอดจนปัญหาอุปสรรคกับผู้บังคับบัญชาสม่ำเสมอ รายการ ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ สหกรณ์ได้มีหนังสือเตือนให้สมาชิกนำเงินไปชำระหนี้ รายการ กรณีมีเหตุจำเป็นที่ทำให้หรือคาดว่าจะทำให้สมาชิกไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนด สหกรณ์ได้มีการแนะนำให้สมาชิกขอขยายเวลาชำระหนี้หรือขอปรับ

โครงสร้างหนี้ และรายการ สหกรณ์ได้มีการเชื่อมโยงธุรกิจสินเชื่อกับธุรกิจอื่น เช่น การจ่ายเงินกู้ในรูปแบบสินค้า หรือรวบรวมผลผลิตที่สมาชิกลงทุนด้วยเงินกู้จากสหกรณ์

ส่วนการปฏิบัติตามขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 9.95 สหกรณ์หรือร้อยละ 63.33 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 5.05 สหกรณ์หรือร้อยละ 33.67 โดยรายการย่อย สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอนที่สูงเป็นลำดับแรก จำนวน 15 สหกรณ์หรือร้อยละ 100 จำนวน 3 รายการ คือ รายการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการให้ข้อมูลต่างๆ ที่ตรงกับความจริงแก่ผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการ รายการ ประธานกลุ่มให้ความช่วยเหลือในการติดตามเร่งรัดหนี้ และรายการ ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ สหกรณ์ได้มีหนังสือเตือนให้สมาชิกรนำเงินไปชำระหนี้ รongลงมา สหกรณ์ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 14 สหกรณ์หรือร้อยละ 93.33 ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน จำนวน 1 สหกรณ์หรือร้อยละ 6.67 จำนวน 2 รายการ คือ รายการ ประธานกลุ่มให้ความช่วยเหลือในการสังเกตการณ์ แจ้งเหตุผิดปกติที่จะมีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์ และรายการ กรณีมีเหตุจำเป็นที่ทำให้หรือคาดว่าจะทำให้สมาชิกไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนด สหกรณ์ได้มีการแนะนำให้สมาชิกขอขยายเวลาชำระหนี้หรือขอปรับโครงสร้างหนี้

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปร

1) การทดสอบความแตกต่างระหว่างสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ตารางที่ 4.10 แสดงการทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อและวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อรหว่างสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ปัจจัย	ประเภทสหกรณ์				t	Sig
	การเกษตร N=11		เครดิตยูเนียน N=15			
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1.ปริมาณธุรกิจ	8,118.43	9,649.06	33,873.21		-2.61	0.02*
2.ผลกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	640.44	1,123.61	4,164.98	5,514.99	-2.08	0.05*
3.ความสามารถในการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก	62.14	33.68	78.21	12.22	-1.71	0.10
4.ขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้	0.75	0.34	0.91	0.15	-1.67	0.11
5.ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้	0.76	0.36	0.95	0.07	-2.01	0.06
6.ขั้นตอนหลังการให้เงินกู้	0.61	0.33	0.67	0.16	-0.53	0.60

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยพิจารณาจากผลการดำเนินธุรกิจอันได้แก่ ปริมาณธุรกิจ ผลกำไรเฉพาะธุรกิจ ความสามารถในการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระ รวมทั้งการปฏิบัติงานสินเชื่อทั้ง 3 ขั้นตอน มีความแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านปริมาณธุรกิจและด้านผลกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก การปฏิบัติในขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อและวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อ

ตารางที่ 4.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อและวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อ

ปัจจัย	ค่าสถิติ	ขนาดสหกรณ์	ปริมาณธุรกิจ	ผลกำไร (ขาดทุน) ของธุรกิจ	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก	ค่าเฉลี่ยขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้	ค่าเฉลี่ยขั้นตอนการพิจารณาให้เงินกู้
1.ปริมาณธุรกิจ	r	0.47*	-	-	-	-	-
	Sig	0.02	-	-	-	-	-
2.ผลกำไรของธุรกิจ	r	0.34	0.92***	-	-	-	-
	Sig	0.09	0.00	-	-	-	-
3.ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก	r	-0.22	0.30	0.24	-	-	-
	Sig	0.27	0.14	0.24	-	-	-
4.ค่าเฉลี่ยขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้	r	0.02	0.43*	0.33	0.57***	-	-
	Sig	0.91	0.03	0.10	0.00	-	-

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ปัจจัย	ค่าสถิติ	ขนาดสหกรณ์	ปริมาณธุรกิจ	ผลกำไร (ขาดทุน) ของธุรกิจ	ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก	ค่าเฉลี่ยขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้	ค่าเฉลี่ยขั้นตอนการพิจารณาให้เงินกู้
5.ค่าเฉลี่ยขั้นตอนการพิจารณาให้เงินกู้	r	-0.07	0.37	0.27	0.71***	0.86***	-
	Sig	0.73	0.06	0.18	0.00	0.00	-
6.ค่าเฉลี่ยขั้นตอนหลังการให้เงินกู้	r	-0.03	0.41*	0.37	0.51**	0.85***	0.78***
	Sig	0.89	0.04	0.06	0.01	0.00	0.00

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่ออันได้แก่ ปริมาณธุรกิจ ผลกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจและความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อ ดังนี้

1. ปริมาณธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความสัมพันธ์กับขนาดของสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

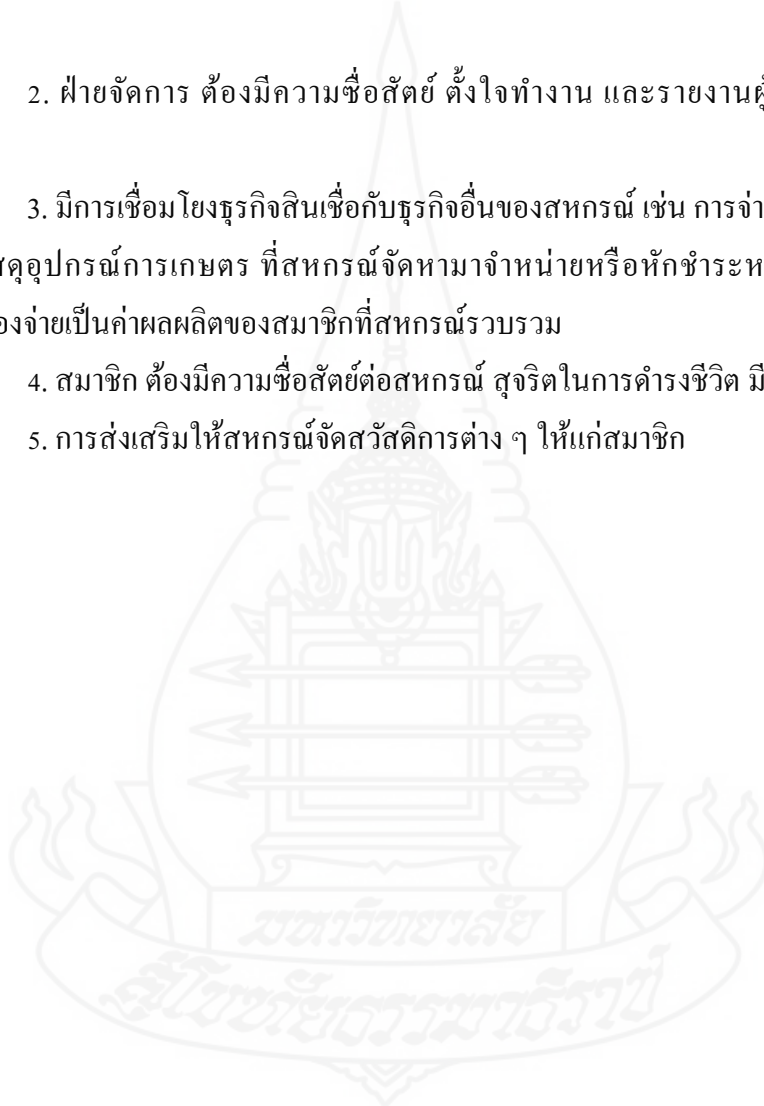
2. ผลกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความสามารถในการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ทั้ง 3 ขั้นตอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการปฏิบัติที่เป็นปัจจัยเสริมต่อประสิทธิภาพของธุรกิจสินเชื่อ

ความเห็นที่ประมวลได้สำหรับปัจจัยเสริมที่จะทำให้ธุรกิจสินเชื่อมีประสิทธิภาพ คือ

1. คณะกรรมการดำเนินการ มีความซื่อสัตย์ ปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบข้อบังคับ ช่วยประชาสัมพันธ์ สื่อสารทำความเข้าใจกับสมาชิก สร้างขวัญ กำลังใจ แก่ฝ่ายจัดการในการปฏิบัติงาน
2. ฝ่ายจัดการ ต้องมีความซื่อสัตย์ ตั้งใจทำงาน และรายงานผู้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ
3. มีการเชื่อมโยงธุรกิจสินเชื่อกับธุรกิจอื่นของสหกรณ์ เช่น การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกในรูปของวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ที่สหกรณ์จัดหาจำหน่ายหรือหักชำระหนี้จากจำนวนเงินที่สหกรณ์ต้องจ่ายเป็นค่าผลผลิตของสมาชิกที่สหกรณ์รวบรวม
4. สมาชิก ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อสหกรณ์ สุจริตในการดำรงชีวิต มีวินัย
5. การส่งเสริมให้สหกรณ์จัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง เปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจสินเชื่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน ศึกษาวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อและเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์ทั้งสองประเภท ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานสินเชื่อในขั้นตอนต่างๆ กับผลการดำเนินธุรกิจและศึกษาข้อปฏิบัติที่เป็นปัจจัยเสริมที่มีผลต่อประสิทธิภาพของธุรกิจ ประชากรในการศึกษาได้แก่ สหกรณ์การเกษตรที่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อและสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีจำนวนสหกรณ์การเกษตร 11 แห่ง และสหกรณ์เครดิตยูเนียน 15 แห่ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ปริมาณธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์การเกษตรจ่ายเงินกู้แก่สมาชิก ในรอบ 3 ปี ปี 2552 จำนวน 72.19 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 94.93 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 100.79 ล้านบาท และสหกรณ์เครดิตยูเนียนจ่ายเงินกู้แก่สมาชิก ในรอบ 3 ปี ปี 2552 จำนวน 473.59 บาท ปี 2553 จำนวน 523.17 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 527.54 ล้านบาท

2. กำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์การเกษตรมีกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ ในรอบ 3 ปี ปี 2552 จำนวน 6.13 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 7.41 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 7.60 ล้านบาท และสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ ในรอบ 3 ปี ปี 2552 จำนวน 57.92 ล้านบาท ปี 2553 จำนวน 62.16 ล้านบาท และปี 2554 จำนวน 67.34 ล้านบาท

3. ความสามารถในการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรสมาชิกสามารถชำระหนี้ถึงกำหนดชำระ ในรอบ 3 ปี ปี 2552 ร้อยละ 65.04 ปี 2553 ร้อยละ 59.81

และปี 2554 ร้อยละ 61.57 และสหกรณ์เครดิตยูเนียนสมาชิกสามารถชำระหนี้ถึงกำหนดชำระ ในรอบ 3 ปี ปี 2552 ร้อยละ 77.40 ปี 2553 ร้อยละ 77.52 และปี 2554 ร้อยละ 79.72

1.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ผลการศึกษา พบว่า

1) ขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ สหกรณ์การเกษตรปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนให้เงินกู้ โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 8.22 สหกรณ์หรือร้อยละ 74.73 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 2.78 สหกรณ์หรือร้อยละ 25.27 และสหกรณ์เครดิตยูเนียนปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนให้เงินกู้ โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 13.67 สหกรณ์หรือร้อยละ 91.13 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 1.33 สหกรณ์หรือร้อยละ 8.87

2) ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ สหกรณ์การเกษตรปฏิบัติตามขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 8.40 สหกรณ์หรือร้อยละ 76.36 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 2.60 สหกรณ์หรือร้อยละ 23.64 และสหกรณ์เครดิตยูเนียนปฏิบัติตามขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 14.30 สหกรณ์หรือร้อยละ 95.33 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 0.70 สหกรณ์หรือร้อยละ 4.67

3) ขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ สหกรณ์การเกษตรปฏิบัติตามขั้นตอนหลังการให้เงินกู้โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 6.91 สหกรณ์หรือร้อยละ 62.82 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 4.09 สหกรณ์หรือร้อยละ 37.18 และสหกรณ์เครดิตยูเนียนปฏิบัติตามขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ โดยรวมเฉลี่ย มีหรือทำตามขั้นตอน จำนวน 9.95 สหกรณ์หรือร้อยละ 63.33 ไม่มีหรือไม่ทำตามขั้นตอน จำนวน 5.05 สหกรณ์หรือร้อยละ 33.67

4) การทดสอบความแตกต่างของผลการดำเนินธุรกิจและวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน พบว่า ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน มีความแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ปริมาณธุรกิจสินเชื่อและผลกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก การปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5) การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อกับการปฏิบัติงานสินเชื่อ พบว่า ปริมาณธุรกิจ มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการปฏิบัติก่อนการให้เงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความสัมพันธ์กับขนาดของสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลกำไร(ขาดทุน)เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ ไม่มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนก่อนการ

ให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ทั้ง 3 ขั้นตอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความสามารถในการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ทั้ง 3 ขั้นตอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตอนที่ 3 ความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเสริมที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ทั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนและสหกรณ์การเกษตรมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษสามารถสรุปความเห็นต่าง ๆ ที่อยู่นอกเหนือข้อปฏิบัติงานสินเชื่อที่กำหนด ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพของธุรกิจสินเชื่อ คือ

1. การสร้างขวัญกำลังใจแก่ฝ่ายจัดการในการปฏิบัติงาน
2. การจัดสวัสดิการต่างๆ แก่สมาชิก

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

1.1 ปริมาณการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน พบว่า สหกรณ์การเกษตร มีอัตราการเพิ่มขึ้นของการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกมากกว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียน กล่าวคือ สหกรณ์การเกษตร จ่ายเงินกู้แก่สมาชิกในปี 2553 และ ปี 2554 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 31.50 และร้อยละ 39.62 หรือเฉลี่ยร้อยละ 35.56 ส่วนสหกรณ์เครดิตยูเนียน จ่ายเงินกู้แก่สมาชิกในปี 2553 และ ปี 2554 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 10.47 และร้อยละ 11.39 หรือเฉลี่ยร้อยละ 10.93 ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จรัส ดวงแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดพัทลุง จำกัด พบว่าธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรได้คะแนนในระดับต่ำ เนื่องจากการกำหนดวงเงินให้กู้แก่สมาชิกมิได้อยู่บนพื้นฐานของรายได้จริง สหกรณ์ขาดการแนะนำส่งเสริมอาชีพตามวัตถุประสงค์ของการใช้สินเชื่อ และขาดการพัฒนาบุคลากรด้านสินเชื่อ

1.2 กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน พบว่า สหกรณ์การเกษตร มีอัตราการเพิ่มขึ้นของกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อมากกว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียน กล่าวคือ สหกรณ์การเกษตรมีกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อในปี 2553 และ ปี 2554 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 20.88 และ ร้อยละ 23.98 หรือเฉลี่ยร้อยละ 22.43 ส่วนสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อในปี 2553 และ ปี 2554 เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 7.32 และ ร้อยละ 16.26 หรือเฉลี่ยร้อยละ 11.79 ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุมาลี มาสุวรรณ (2552 : 55-

57) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรกะเปอร์ จำกัด จังหวัดระนอง ซึ่งมีผลการดำเนินงานธุรกิจสินเชื่อขาดทุนมาตลอด 5 ปี โดยพบว่าสหกรณ์ดำเนินนโยบายสินเชื่อแบบผ่อนคลาย โดยไม่มีการดำเนินคดีกับสมาชิกที่มีหนี้ค้างนาน ไม่มีการมอบหมายหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่สินเชื่ออย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร การจัดทำแผนธุรกิจสินเชื่อไม่ได้สำรวจความต้องการของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการมิได้วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย พบว่าสหกรณ์ประสบภาวะขาดทุน เนื่องจากปัญหาความสามารถในการเรียกเก็บหนี้เงินกู้จากสมาชิก โดยมีปัญหาสำคัญคือการทุจริตภายในสหกรณ์ การเปลี่ยนตัวฝ่ายจัดการบ่อย ทำให้งานไม่ต่อเนื่อง และการขาดขวัญกำลังใจในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน

1.3 ความสามารถในการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน พบว่า สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีความสามารถในการชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ มากกว่า สมาชิกของสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ มีอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระในปี 2552 ร้อยละ 77.40 ปี 2553 ร้อยละ 77.52 และปี 2554 ร้อยละ 79.72 หรือเฉลี่ยร้อยละ 78.21 ขณะที่สหกรณ์การเกษตรมีอัตราร้อยละ 65.04 ร้อยละ 59.81 และร้อยละ 61.57 หรือเฉลี่ยร้อยละ 62.14 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมควร แสงอินทร์ (2553 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า การแนะนำให้สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 7 แห่ง ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติงานการให้สินเชื่อตามคู่มือการให้สินเชื่อและแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหนี้เงินให้กู้ผิดนัดชำระหนี้ และออกติดตามประเมินผล ไตรมาสละ 1 ครั้ง ปรากฏว่าในรอบเวลา 12 เดือน ส่งผลให้อัตราการชำระหนี้โดยรวมของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้ง 7 แห่ง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 64.57 เป็นร้อยละ 81.57 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉันทนา ฤทธิ์ไธสง (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องศึกษาสาเหตุการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรนาบรอง จำกัด จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้ค้างนานได้แก่ ค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูง ภัยธรรมชาติ ใช้น้ำท่วม ฝนแล้ง ราคาผลผลิตตกต่ำ และการมีหนี้หลายทาง

2. การปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

2.1 ขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ พบว่า จำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ มากกว่า จำนวนสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยเฉลี่ยปฏิบัติได้ จำนวน 13.67 แห่ง หรือร้อยละ 91.13 และสหกรณ์การเกษตรปฏิบัติได้ จำนวน 8.22 แห่ง หรือร้อยละ 74.73

2.2 ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ พบว่า จำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียนปฏิบัติตามขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ได้มากกว่า จำนวนสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยเฉลี่ยปฏิบัติได้ จำนวน 14.30 แห่ง หรือร้อยละ 95.33 และสหกรณ์การเกษตรปฏิบัติได้ จำนวน 8.40 แห่ง หรือร้อยละ 76.36

2.3 ขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ พบว่า จำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียนปฏิบัติตามขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ได้มากกว่า จำนวนสหกรณ์การเกษตร กล่าวคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยเฉลี่ยปฏิบัติได้ จำนวน 9.95 แห่ง หรือร้อยละ 63.33 และสหกรณ์การเกษตรปฏิบัติได้ จำนวน 6.91 แห่ง หรือร้อยละ 62.82

ซึ่งการปฏิบัติงานสินเชื่อสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน ทั้งสามขั้นตอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โอภาส กลั่นบุศย์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดนนทบุรี ศึกษาพบว่าระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ได้กำหนดขึ้นถือใช้ตามแบบที่กรมส่งเสริมสหกรณ์แนะนำ จึงไม่มีผลกระทบต่อธุรกิจสินเชื่อ สาเหตุการค้างชำระหนี้ส่วนใหญ่เกิดจากการนำสินเชื่อไปใช้ในทางที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น ปลูกสร้างบ้าน ค่าใช้จ่ายการศึกษาของบุตร ค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่สูงขึ้น ความล้มเหลวของอาชีพเกษตร การถูกเลิกจ้างงาน

3. การทดสอบความแตกต่างระหว่างสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยพิจารณาจากผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อและวิธีปฏิบัติงานสินเชื่อ พบว่ามีความแตกต่างกันในส่วนของผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ คือ ด้านปริมาณธุรกิจและผลกำไรเฉพาะธุรกิจ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อและวิธีปฏิบัติงานธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

4.1 การปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ มีความสัมพันธ์กับปริมาณธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน การปฏิบัติในทั้งสองขั้นตอนจึงมีผลต่อการเพิ่มของปริมาณธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

4.2 การปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ ไม่สัมพันธ์กับกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน การปฏิบัติในทั้งสามขั้นตอนจึงไม่มีผลต่อการเพิ่มของกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

4.3 การปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก

สหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน การปฏิบัติในทั้งสามขั้นตอนจึงมีผลต่อการเพิ่มของ อัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิกการเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

จากการศึกษา พบว่า สหกรณ์การเกษตรมีอัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกและกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อในสัดส่วนที่มากกว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียน แต่สหกรณ์เครดิตยูเนียน สมาชิกมีความสามารถในการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระมากกว่าสหกรณ์การเกษตร การปฏิบัติงานสินเชื่อสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้มีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ มากกว่า สหกรณ์การเกษตร ซึ่งการปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้มีผลต่อการเพิ่มของปริมาณธุรกิจสินเชื่อทั้งสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน การปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ไม่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน สุดท้ายการปฏิบัติขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้และขั้นตอนหลังการให้เงินกู้ ทั้ง 3 ขั้นตอนมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน ดังนั้น ถ้าสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน จะพัฒนาให้การดำเนินธุรกิจสินเชื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นจะต้องให้ความสำคัญ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานสินเชื่อตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดของผู้เกี่ยวข้อง ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ดังนั้นผู้หน้าที่เกี่ยวข้องไม่ว่าคณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการเงินกู้ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ รวมทั้งประธานกลุ่มสมาชิก ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ตามขั้นตอนและห้วงเวลาอย่างเคร่งครัด

2. การพัฒนาธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ สหกรณ์จำเป็นต้องกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และ มอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ตลอดจนพัฒนาระบบการรายงาน การประสานงานระหว่างกันให้มีประสิทธิภาพ กับต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

3. ปัจจัยเสริมที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจสินเชื่อที่สหกรณ์ควรพัฒนาคือ การเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแก่ฝ่ายจัดการมากขึ้น รวมทั้งการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกในด้านต่างๆ อันจะทำให้สมาชิกเกิดความภักดีต่อสหกรณ์ ส่งผลถึงความร่วมมือในการทำธุรกิจและประสิทธิภาพของธุรกิจสินเชื่อด้วย

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียน การศึกษารั้งต่อไปควรพิจารณาดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิก เนื่องจากการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิกย่อมไม่ทำให้เกิดต้นทุนค้างชำระ ดอกเบี้ยค้างชำระ อันเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ธุรกิจสินเชื่อดำเนินการได้อย่างราบรื่นตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ทั้งหมด โดยปัจจัยดังกล่าวอาจมาจากลักษณะส่วนตัวของสมาชิก สภาพแวดล้อมในการประกอบอาชีพ ความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการธุรกิจสินเชื่อและการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของสหกรณ์ เป็นต้น

2. การดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับปริมาณธุรกิจสินเชื่อ ถ้าไรเฉพาะธุรกิจและอัตราการชำระหนี้ถึงกำหนดชำระของสมาชิกอย่างไร ทั้งนี้เนื่องจากตัวอย่างจากหลายสหกรณ์ที่มีกรณีคณะกรรมการไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ว่าในชีวิตส่วนตัวหรือการปฏิบัติหน้าที่ในสหกรณ์ ส่งผลให้ธุรกิจสินเชื่อล้มเหลวไปด้วย

3. ปัจจัยที่มีผลต่อกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากการกำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อจะมากหรือน้อยขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เริ่มตั้งแต่ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ แนวคิดหรือนโยบายของคณะกรรมการดำเนินการ ความคิดความเห็นของสมาชิก สภาพการแข่งขันในการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ การแข่งขันของธุรกิจ ฯลฯ ทั้งนี้ความมากน้อยของปริมาณกำไรย่อมส่งผลถึงความมั่นคงของกิจการและการขยายบริการแก่สมาชิกของสหกรณ์ด้วย

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2554) รายงานขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในประเทศไทย
ปี 2554 กรุงเทพมหานคร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
_____. (2555) สารสนเทศน่ารู้ทางการเงิน สหกรณ์ทุกประเภท ประจำปี 2554
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด(มหาชน)
_____. (2555) สารสนเทศน่ารู้ทางการเงิน สหกรณ์การเกษตร ประจำปี 2554
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด(มหาชน)
_____. (2555) สารสนเทศน่ารู้ทางการเงิน สหกรณ์เครดิตยูเนียน
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด(มหาชน)
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2546) ระบบสหกรณ์ในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
_____. (2549) คู่มือการบริหารสินเชื่อกของสหกรณ์ภาคการเกษตร กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
_____. (2551) คู่มือการบริหารงานสินเชื่อและแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้เงินให้กู้
ผิดนัดชำระหนี้ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
จำกัด
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2554) คู่มือการปฏิบัติงานสินเชื่อด้านการเกษตร
ประจำบศิริพันธ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาประจำบศิริพันธ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553) ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารธุรกิจเฉพาะสหกรณ์
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมควร แสงอินทร์ (2553) การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดสุรินทร์
ในบทความย่อยเอกสารประกอบการขอประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นักวิชาการสหกรณ์ ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์
- สุมาลี มาสุวรรณ (2552) การวิเคราะห์ผลการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรกะเปอร์
จำกัด จังหวัดระนอง การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชา
สหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สำนักงานเกษตรจังหวัดประจำบศิริพันธ์ (2554) รายงานการผลิตพืชผลที่สำคัญทางเศรษฐกิจ
ปี 2554 ประจำบศิริพันธ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดประจำบศิริพันธ์

สำนักงานสภรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2555) สรุปผลการดำเนินงานประจำปี 2554

ประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานสภรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โอกาส กลั่นนุศย์ (2548) การพัฒนาธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดนนทบุรี :
กรณีศึกษาการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระนานของสมาชิกสหกรณ์ จังหวัดนนทบุรี
เอกสารเสนอประกอบการขอประเมินให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย
และแผน กรมส่งเสริมสหกรณ์

ภาคผนวก

ภาคผนวก
ก แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

เรื่อง เปรียบเทียบการดำเนินธุรกิจสินเชื่อระหว่างสหกรณ์การเกษตรกับสหกรณ์เครดิต
ยูเนียน
ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับ

ประธานคณะกรรมการเงินกู้(ถ้ามี)หรือประธานคณะกรรมการดำเนินการหรือ
ผู้จัดการสหกรณ์ สหกรณ์ละ 1 ตัวอย่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อสหกรณ์.....

ที่	รายการ	ปีทางบัญชี		
		2552	2553	2554
1	ปริมาณธุรกิจ ปริมาณการจ่ายเงินกู้ แก่สมาชิก			
2	ผลกำไรของธุรกิจ สหกรณ์มีผล กำไรเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ			
3	ความสามารถในการชำระหนี้ของ สมาชิก			
	มีหนี้ถึงกำหนดชำระทั้งปี			
	สมาชิกชำระหนี้ถึงกำหนดชำระ			
	อัตราการชำระหนี้ถึงกำหนด ชำระ			

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานสินเชื่อของสหกรณ์
ขั้นตอนก่อนการให้เงินกู้

รายการ	การปฏิบัติ	
	มี/ทำ	ไม่มี/ ไม่ทำ
1. กรรมการเงินกู้ได้ให้ความสำคัญแก่ธุรกิจการให้สินเชื่อ เช่น การพิจารณาให้เงินกู้ด้วยความรอบคอบ ติดตามผลการชำระหนี้ของสมาชิก ติดตามผลการเร่งรัดหนี้ของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่สินเชื่อ		
2. กรรมการเงินกู้มีความรู้ความสามารถและสามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานสินเชื่อ ได้อย่างเหมาะสม		
3. ผู้จัดการการให้ให้ความสำคัญกับการติดตาม แนะนำ การปฏิบัติงานของพนักงานสินเชื่อ		
4. ผู้จัดการให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลต่างๆ ที่ตรงกับความเป็นจริงแก่คณะกรรมการดำเนินการ		
5. ประชาชนกลุ่มเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิกแต่ละราย อย่างถูกต้องตรงความจริง		
6. สหกรณ์ได้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของการกู้ยืมเงินแก่สมาชิกผู้กู้อย่างเพียงพอ		
7. สหกรณ์ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้สมาชิกทราบถึงประมาณการ รายได้ รายจ่าย กำไร ขาดทุน ส่วนที่เหลือชำระหนี้		
8. เจ้าหน้าที่สินเชื่อได้ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นของสมาชิกอันได้แก่ ข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน หนี้สิน หลักประกัน ความต้องการเงินกู้ที่แท้จริง ความเป็นไปได้ของแผนงานที่ใช้เงินกู้อย่างชัดเจน ถูกต้อง หรือไม่		
9. ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจสินเชื่อมีความถูกต้องชัดเจน		

ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้

รายการ	การปฏิบัติ	
	มี/ทำ	ไม่มี/ ไม่ทำ
1. การพิจารณาอนุมัติเงินกู้แต่ละครั้ง คณะกรรมการเงินกู้แต่ละคนมีข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวของสมาชิกผู้กู้ แผนการใช้เงินกู้ ความเป็นไปได้ของแผนการใช้เงินกู้ ความเป็นไปได้ในการชำระหนี้เงินกู้ และข้อมูลต่างๆ เพียงพอ		
2. การพิจารณาอนุมัติเงินกู้แต่ละครั้ง คณะกรรมการเงินกู้ได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ		
3. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับลักษณะการดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต		
4. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับประวัติการชำระหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์		
5. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับความรู้ ความสามารถ ส่วนตัวของสมาชิกในการปฏิบัติงานตามแผนการใช้เงินกู้		
6. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับแผนการใช้เงินกู้ที่นำเสนอ มีโอกาสประสบความสำเร็จ		
7. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับการให้ความร่วมมือในการประชุมเพื่อรับฟังคำชี้แจงหรือเสนอความเห็นหรือร่วมกิจกรรมต่างๆ กับสหกรณ์		
8. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับหลักประกันที่สมาชิกเสนอมีความเหมาะสมเพียงพอ		
9. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับผลการจัดชั้นของสมาชิกของสหกรณ์		
10. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้ความสำคัญกับผลการประมาณรายได้รายจ่ายและส่วนเหลือ เพื่อชำระหนี้ของสมาชิก		

ขั้นตอนหลังการให้เงินกู้

รายการ	การปฏิบัติ	
	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ ทำ
1. ผู้จัดการให้ความสำคัญกับกิจกรรมในการติดตามเร่งรัดหนี้สิน		
2. ผู้จัดการให้ความสำคัญในการเฝ้าระวังติดตามเหตุผิดปกติที่มีผลต่อความสามารถชำระหนี้ของสมาชิก		
3. ผู้จัดการให้ความสำคัญกับการรายงานถึงความคืบหน้าการชำระหนี้ของสมาชิก ความคืบหน้าเกี่ยวกับงานสินเชื่อ ตลอดจนเหตุผิดปกติต่างๆ ที่จะมีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกต่อคณะกรรมการ		
4. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการติดตามเร่งรัดหนี้อย่างต่อเนื่อง		
5. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการตรวจสอบการใช้เงินกู้อย่างสม่ำเสมอ		
6. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการเฝ้าระวังเหตุผิดปกติที่จะมีผลต่อความสามารถชำระหนี้ของสมาชิก		
7. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการดำเนินการให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิก		
8. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการรายงานผลความคืบหน้าตลอดจนปัญหาอุปสรรคกับผู้บังคับบัญชาสม่ำเสมอ		
9. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการให้ข้อแนะนำเชิงป้องกันแก่สมาชิกในความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่จะมีผลกับการชำระหนี้		
10. เจ้าหน้าที่สินเชื่อมีการให้ข้อมูลต่างๆ ที่ตรงกับความจริงแก่ผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการ		
11. ประธานกลุ่มให้ความช่วยเหลือในการติดตามเร่งรัดหนี้		
12. ประธานกลุ่มให้ความช่วยเหลือในการสังเกตการณ์ แจ้งเหตุผิดปกติที่จะมีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์		
13. สหกรณ์ได้ให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพตามแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิก		
14. สหกรณ์ได้มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกว่าเป็นไปตามแผนการใช้เงินกู้ที่เสนอไว้		

15. ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ สหกรณ์ ได้มีการประชุมซักซ้อมความเข้าใจแก่ สมาชิก เกี่ยวกับวันครบกำหนดชำระ จำนวนเงินที่ต้องชำระ		
16. ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ สหกรณ์ ได้มีหนังสือเตือนให้สมาชิกรำเงินไปชำระหนี้		
17. กรณีตรวจพบว่าสมาชิกใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ สหกรณ์ ได้มีการแนะนำให้ สมาชิกเปลี่ยนวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ หรือเรียกคืนเงินกู้ทันที		
18. กรณีมีเหตุจำเป็นที่ทำให้หรือคาดว่าจะทำให้สมาชิกไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนด สหกรณ์ ได้มีการแนะนำให้สมาชิกขอขยายเวลาชำระหนี้หรือขอปรับโครงสร้างหนี้		
19. กรณีสมาชิกผู้กู้มีเจตนาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสหกรณ์ในการกู้เงิน บิดพลิ้ว ไม่ยอมชำระหนี้ ไม่ให้ความร่วมมือในการติดตามหนี้ สหกรณ์ มีความเด็ดขาดในการดำเนินคดีหรือไม่		
20. กรณีทราบว่ามีเหตุสำคัญที่จะทำให้สมาชิกไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้ สหกรณ์ ต้องรีบไปพบลูกหนี้รายนั้นๆ ทุกรายหรือไม่		
21. สหกรณ์ ได้มีการเชื่อมโยงธุรกิจสินเชื่อกับธุรกิจอื่น เช่น การจ่ายเงินกู้ ในรูปสินค้า หรือรวบรวมผลผลิตที่สมาชิกลงทุนด้วยเงินกู้จากสหกรณ์หรือไม่		

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในการปฏิบัติที่เป็นปัจจัยเสริมต่อประสิทธิภาพของธุรกิจสินเชื่อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก

ข การจัดขนาดของสหกรณ์

การจัดขนาดของสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2554 : 86) รายงานขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในประเทศไทย ปี 2554 ได้แสดงเกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ไว้ดังนี้

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร						คะแนนรวม 3 ตัวแปร ชี้วัดขนาดสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร	
ทุนดำเนินงาน		รายได้ธุรกิจหลัก		สมาชิก			
ช่วงข้อมูล (หน่วย:บาท)	คะแนน (1)	ช่วงข้อมูล (หน่วย:บาท)	คะแนน (2)	ช่วงข้อมูล (หน่วย:คน)	คะแนน (3)	ช่วงคะแนนรวม (1)+(2)+(3)	ขนาด สหกรณ์
>0-6,000	1	>0-5,000	1	1-28	1		
>6,000-30,000	2	>5,000-23,000	2	29-55	2	1-6	เล็ก
>30,000-145,000	3	>23,000-107,000	3	55-108	3	7-12	กลาง
>145,000-706,000	4	>107,000-500,000	4	109-213	4	13-18	ใหญ่
>706,000-3,440,000	5	>500,000-2,324,000	5	214-420	5	19-24	ใหญ่มาก
>3,440,000-16,770,000	6	>2,324,000-10,807,000	6	421-828	6		
>16,770,000-81,760,000	7	>10,807,000-50,262,000	7	829-1,633	7		
>-81,760,000	8	>50,262,000	8	>1,633	8		

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายธำรงค์ ไก่ฟ้า
วัน เดือน ปีเกิด	11 พฤศจิกายน 2500
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรสงคราม
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2524
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตำแหน่ง	สหกรณ์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้อำนวยการเฉพาะด้าน(วิชาการสหกรณ์) ระดับสูง

